

سایتي فهرمووده

ههمیشه راستگویی

www.fermude.com

کین نهوانه‌ی

که خوای پهروه‌ردگار خوشیانی

ده‌ویت؟

نآماده‌کردنی

م. ابوبکر احمد

ژماره‌ی سپاردن: (۱۶۱۱)

چاپی دووهم ۱۴۳۲ ک - ۲۰۱۱ ز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشه کی

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ؕ وَلَا تَمُونُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾﴾

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَجِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا

اللَّهِ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ ؕ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾﴾

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾﴾ .

أَمَّا بَعْدُ :

فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَأَحْسَنَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ (ﷺ)، وَشَرَّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٍ وَكُلَّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلَّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ .

بیگومان باوه‌ری به‌نده‌کانی خوی پورهردگار پله پله‌یه، له ناو باوه‌رداراندا به‌نده‌ه‌یه خوی پورهردگار خوشی دهویت، وه هیشه پورهردگار خوشی ناویت و رقی لییه‌تی، چونکه خوی ناپاریزیت له‌گونا‌ه و تاوان و سه‌رپیچی .

له قورئانی پیروزدا پورهردگار وهسفی که سانیکی کردوه که خوشیانی دهویتی و نیعمه تیان به سهردا ده ریژیت له دنیا دا، وه له پوژی دوایدا ده یان خاته به هه شته وه و لیان پازی ده بیت، پورهردگار ده فهرموویتی:

﴿أَلَا إِن أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۚ لَا نَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾﴾ [بونس: ٦٢-٦٤].

واته: ئاگادارین به راستی چاکه کاران و خوشه ویستانی خوی پورهردگار نه ترسو و بیم پووین تی ده کات له سهرمه رگو له پوژی لی پرسینه وه دا، نه غه م و په ژاره و دل ته نگی دایان ده گریت له وهی که له دنیا دا به جییان هیشتوه، چونکه پورهردگار باشترین پی ده به خشیت، (مه لائیکه ته کان به پوو خوشیه وه مژدهی سهر فرازی و خوشیانی ده ده نی)، نه وانه که سانیکن که باوه ری راسته قینه و پرسوزیان هیناوه به پورهردگاریان، وه خوشیانی ده پارین له خه شم و قینی خوا هه ر بو نه وانه مژدهی کامه رانی و به خته وه ری له ژیانی دنیا دا وه له قیامه تیشدا، دلنیابن که نه و به لیئانهی خوی پورهردگار هه ر دینه دی و هیچ گورانیکیان به سهردا نایهت، ئا نه وه یه سهر فرازی و کامه رانی گوره وه مه زن .

هاوه لی خوشه ویست نه بو هورهیره (خوی لی پازی بیت) فهرمووی: پیغه مبهری خوا (وَسَلِّمْ) فَهَرْمُووِيه تِي: (إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ الْعَبْدَ نَادَىٰ جِبْرِيلَ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فَلَانًا فَأَخْبِيَهُ فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ،

فَيُنَادِي جِبْرِيلُ فِي أَهْلِ السَّمَاءِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فَلَانًا فَأَحْبُوهُ فَيَحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ (۱) .

واته: نه گهر خوی پوره ردگار بهنده یه کی خوش ویست نهوا بانگی جبریل ده کات و پیی ده فهرموویت: خوا فلانه که سی خوش دهویت توش خوشت بویت، ئنجا جبریل نهو که سه ی خوش دهویت، وه جبریلش بانگی نه هلی ئاسمان ده کات و ده فهرموویت: به پاستی خوی پوره ردگار فلانه که سه ی خوش دهویت ئیوهش خوشتان بویت، ئینجا نه هلی ئاسمانیش نهو که سه یان خوش دهویت، پاشان له سهر زه ویش په زامه ندی خه لکی بو داده نریت .

هروه ها هاوه لی خوشه ویست قه تاده ی کوری نوعمان (خوی ئی پازی بیت) فهرمووی: پیغه مبری خوا (ﷺ) فهرموویته تی: (إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا حَمَاهُ الدُّنْيَا كَمَا يَظَلُّ أَحَدَكُمْ يَحْمِي سَقِيمَةَ الْمَاءِ) (۲) .

واته: نه گهر خوی پوره ردگار بهنده یه کی خوش ویست نهوا له کی شه و ناره حه تی دونیا ده پیاریزیت، هروه ک چون یه کیکتان نه خوشه که ی له ئاو ده پیاریزیت (له کاتیکدا که ئاو زیانی بو ی هه بیت).

وه هاوه لی خوشه ویست نه نه سی کوری مالیک (خوی ئی پازی بی) فهرمووی: پیغه مبری خوا (ﷺ) فهرموویته تی: (وَاللَّهُ؛ لَا يُلْقِي اللَّهُ حَبِيبَهُ فِي النَّارِ) (۳) . واته: سویند به خوا، پوره ردگار خوشه ویسته که ی ناخاته ناو ئاگره وه .

(۱) رواه البخاري (۳۲۰۹) ومسلم (۶۸۷۳) .

(۲) (صحيح) رواه أحمد والترمذي وابن حبان والحاكم وصححه الألباني في صحيح الجامع (۲۸۲) .

(۳) (صحيح) رواه أحمد وأبو يعلى وابن منيع والحاكم وصححه الألباني في صحيح الجامع (۷۰۹۵) .

لەكۇتايدا باۋەردارى خۇشە ويست: بەدئىيائى ھەموو خۇشەويستىەك كە خۇشت ويستووۋ پۇژىك دىت كە لىي جىبابىتەۋو بەجىي بەئىلى، تەنھا يەك خۇشەويست نەبىت، كە لەگەلتايە ئەگەر لە ھەر شوپىنىك بىت، لە ژىانتدا ۋە لە دواى مردنىشت، گوپرايەلى بىكە ھەردوۋ ژىانت بۇ دەگونجىنىتو خۇشتى دەۋىت، ۋە نا رەحەتى دونياۋ رۇژى دوايت لەسەر ئاسان دەكات، ئەۋىش خۋاى تاك و تەنھايە .

**خۋاى پەروەردگارو پىنغەمبەرەكەى (ﷺ) باسى كەسانىكىان بۇ
كردوۋىن كە سەرفرازو بەختەۋەرنو پەروەردگار خۇشپىشانى دەۋىت،
ئەۋانىش ئەم كەسانەن:**

- ۱ باۋەردارى ملکہچ و دامەزراو
- ۲ باۋەردارىك تەۋبەكارو پاكو خاۋىن بىت
- ۳ باۋەردارىك بەراستى شوپىنى سوننەت كەوتبىت
- ۴ باۋەردارىك خۇپارىزو لە خواترس بىت
- ۵ باۋەردارىك چاكەكارو خىر خوازىت
- ۶ باۋەردارىك لە گوفتارو كرداردا دادپەرۋەر بىت
- ۷ باۋەردارىك خۇپراگرو بەئارام بىت
- ۸ باۋەردارىك لە پىناۋى خوادا بىجەنگىت
- ۹ باۋەردارىك پشت بەخۋا بىستىت
- ۱۰ باۋەردارىك سودو قازانجى ھەبىت بۇ خەلكى .
- ۱۱ باۋەردارىك راستگۆبىت
- ۱۲ باۋەردارىك رەۋىشتى جوان بىت

- ١٣ باوهرداريك ٺازاو به هيڙو به توانا بيټ
- ١٤ باوهرداريك له خواترس و دهوله مندو شراوه بيټ
- ١٥ باوهرداريك جوان و پاك و خاويڼ بيټ
- ١٦ باوهرداريك نهرم و نيان بيټ
- ١٧ باوهرداريك ٺاسانكار بيټ
- ١٨ باوهرداريك له به خشيندا دست كراوه بيټ .
- ١٩ باوهرداريك له نويڙي جه ماعه تدا بليټ (آمين)
- ٢٠ باوهرداريك دونيا نهويست بيټ
- ٢١ باوهرداريك به تنهها خوا بپه رستيټ
- ٢٢ باوهرداريك ليبورده بيټ
- ٢٣ هر كه سيك پشتيوانان (انصار) ي خوش بويټ
- ٢٤ باوهرداريك كاره كاني به چاكي ٺه نجام بدات
- ٢٥ باوهرداريك نيوان خه لكي پيك بخات و ٺاشتيان بكا ته وه
- ٢٦ باوهرداريك هيمن و له سهر خو بيټ
- ٢٧ باوهرداريك له ترسي خوا فرميسك به چاويدا بيټه خوارى
- ٢٨ باوهرداريك فهرزه كان جى به جى بكات
- ٢٩ باوهرداريك سوننه ته كان جى به جى بكات
- ٣٠ باوهرداريك به شهرم و عهيب داپوشهر بيټ
- ٣١ باوهرداريك له بهر خوا باوهرداريكى خوش بويټ
- ٣٢ باوهرداريك ٺامانه ت پاريز بيټ
- ٣٣ باوهرداريك راستگو بيټ

- ۳۴ باوه‌رداریک چاک بیټ له‌گه‌ل دراوسی‌که‌یدا
- ۳۵ باوه‌رداریک مجاهد بیټ
- ۳۶ باوه‌رداریک له کاتی ماندویټیدا شه‌ونویژ بکات
- ۳۷ باوه‌رداریک نیمامی حوسیټینی خوش بویت .

له‌تورانیسی پیروژدا :

یه‌که‌م: باوه‌رداری ملکه‌چ و دامه‌زراو

خوای پوره‌ردگار ده‌فهرموویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِۦٓ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ

بِقَوْمٍ يُّحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ﴾ ﴿٥٤﴾ [المائدة: ٥٤] .

واته: ئه‌ی نهوانه‌ی باوه‌رتان هیټاوه، هر که‌س له‌ئیه‌وه له ئاین و به‌رنامه‌که‌ی وه‌رگه‌ریت و پاشگه‌ز ببیته‌وه، ئه‌وا هر خوی زهره‌ر ده‌کات، وه له ئاینده‌دا خوای پوره‌ردگار که‌سانیک ده‌هیټته‌کایه‌وه، (ئه‌وه‌نده‌ خواپه‌رست و باوه‌ر دامه‌زراوین) خوای پوره‌ردگار خوشی ده‌وین، وه ئه‌وانیش خوای پوره‌ردگاریان خوش ده‌ویت .

زانای پایه‌ به‌رز شیخ سه‌عدی (په‌حمه‌تی خوای لی بیټ) ده‌فهرموویت: پوره‌ردگار رای‌گه‌یاندوه ئه‌گه‌ر هه‌رکه‌سینک پاشگه‌ز ببیته‌وه له دینه‌که‌ی، ئه‌وا ئه‌و که‌سه هیچ زیانی به‌ خوای گه‌وره

ناگه‌یه‌نیت، به‌لكو زیان له خوی د‌هدات، وه كه‌سانیک ه‌ن به د‌لسۆزی و به‌راستی به‌ندایه‌تی بۆ په‌روه‌ردگار ئه‌نجام ده‌دن، جا ئه‌وانه په‌روه‌ردگار رېئیمونیان ده‌كات و خوشیانی ده‌ویت . وه بیگومان خوش ویستنی خوای گه‌وره بۆ به‌نده‌کانی گه‌وره‌ترین نیعمه‌ته كه خوای گه‌وره ده‌بیه‌خشیت، جا ه‌رکاتیك خوای گه‌وره به‌نده‌که‌ی خوش بویت ئه‌وا ه‌موو کاریکی بۆ ئاسان ده‌كات و رېئیمونی ده‌كات بۆ کاری خیر، وه دوریشی ده‌خاته‌وه له خراپه‌کاری .

سودو نامۆزگاری له‌م ئایه‌ته‌دا :

(۱) له‌م ئایه‌ته‌دا ناماژه‌ی ئه‌وه‌ی تیدایه كه له ناو باوه‌رداراندا كه‌سانیک پاشگه‌ز ده‌بنه‌وه له باوه‌رھینانیان به‌خوای په‌روه‌ردگار.

(۲) خوای په‌روه‌ردگار بی‌نیازو بی‌پیویسته له ه‌موو خه‌لكان، جا ه‌رقه‌ومیک له ئاین و به‌رنامه‌که‌ی وه‌رگه‌ریت و پاشگه‌ز ببیته‌وه، ئه‌وا له ئاینده‌دا خوای په‌روه‌ردگار كه‌سانیک ده‌هینیته‌ کایه‌وه .

(۳) ه‌رکه‌سیك له ئاین و به‌رنامه‌که‌ی وه‌رگه‌ریت و پاشگه‌ز ببیته‌وه، ئه‌وا خه‌شم و بق لی‌گیراوه .

(۴) تواناو ده‌سه‌لاتی خوای گه‌وره، ئه‌گه‌ر ه‌ر قه‌ومیک پاشگه‌ز بیته‌وه ئه‌وا خوای گه‌وره قه‌ومیکی تر دینیته‌ کایه‌وه .

(۵) ئه‌م ئایه‌ته ئه‌وه ده‌سه‌لمینیت، کرداره‌کانی خوای گه‌وره (اخْتِيارِيَّة) هه‌لبژاردنه، به‌وه‌ی

كه ه‌ر کاریك ئه‌نجام ده‌دات به ویستی خۆیه‌تی، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ده‌فه‌رموویت: ﴿سَوْفَ يَأْتِي﴾

وه ﴿سَوْفَ﴾ بۆ ئاینده .

(۶) خوای په‌روه‌ردگار باوه‌رداری راسته‌قینه‌ی خوش ده‌ویت .

دووه‌م: باوه‌رداریک ته‌وبه‌کارو پاکو خاوین بیت

خوای په‌روه‌ردگار ده‌فهرموویت: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾ [البقرة:

۲۲۲] .

واته: به‌راستی خوای په‌روه‌ردگار نه‌وانه‌ی خوش ده‌ویت که ته‌وبه‌کاران و خویان پاکو خاوین
پاده‌گرن .

زانای پایه‌به‌رز شیخ ابن عثیمین (په‌حمه‌تی خوای لی بیت) له ته‌فسیری هم نایه‌ته‌دا
فهرموویته‌ی: ته‌وبه‌کاران نه‌وانه‌ن که ته‌وبه‌ی زور ده‌که‌ن، وه ته‌وبه‌کردن نه‌ویه که ده‌ست
له تاوان و سه‌ریچی هه‌لگریت و بگه‌پیتته‌وه بولای خوای گه‌وره، هه‌روه‌ها پاکو خاوینانیش
نه‌وانه‌ن که خویان ده‌پاریزن له‌پسی لاشه‌یی^(۱) .

سودو ناموزگاری له‌م نایه‌ته‌دا:

(۱) جیگیربوون و سه‌لمانندی خوشه‌ویستی خوای په‌روه‌ردگار بو به‌نده‌کانی، وه خوش
ویستن سیفه‌تیکی خوای په‌روه‌ردگاره به‌وه‌ی که خوش ویستراوه له دللی دوسته‌کانیدا، وه
به‌نده چاک و صالحه‌کانی خوش ده‌ویت و لییان رازی ده‌بیت، وه کرده‌وه‌یان قه‌بول ده‌کات
.

(۲) ته‌وبه‌کردن و گه‌رانه‌وه بو لای خوای په‌روه‌ردگار کاریکی فرمان پیکراوه .

(۳) گه‌وره‌یی پاداشتی ته‌وبه‌کردن و گه‌رانه‌وه بو لای خوای په‌روه‌ردگار .

(۱) تفسیر ابن عثیمین، آیه (۲۲۲) سورة البقرة .

(۴) ته و به کردن و گه پانه وه بۆ لای خوایِ پِه روهردگار هۆکاره بۆ به دهستهئینانی خوشه ویستی خوایِ پِه روهردگار .

(۵) گه ورهیی پاکو خاوینی خو پاک راگرتن، وه پیویسته موسلمان هه میشه پاکو خاوینی بیت، تا خوشه ویستی خوایِ پِه روهردگار به دهست بهیئیت .

(۶) به رزیو جوانی په فتاری قورئانی پیروز، کۆکردنه وه و خستنه پال یه کی پاکو ناخی و

شاراوهیی له گه ل پاکو دیارو ئاشکرا، چونکه پِه روهردگار ده فهرموئیت: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ

التَّوَّابِينَ﴾ پاکو ناخو ده روونه و شاراوهیه، به لام ﴿وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾ پاکو دیارو

ئاشکرایه .

سییه م: باوهرداریک به راستی شوینی سوننه ت که وتبیت

خوایِ پِه روهردگار ده فهرموئیت: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحِبُّكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۱﴾ [آل عمران: ۳۱] .

واته: ئه ی موحه ممه د (ﷺ) به باوهرداران بلی: ئه گه ر ئیوه راست ده که ن و خواتان خوش

دهوئیت، ئه و شوینی من بکه ون، به جی به جی کردنی سوننه ته کانم و گوپرایه لی کردنم، چونکه

ئَهگەر ئيُوه شوئىنى من بکهون، ئَهوا خَواى پَهروهردگار خُوشتانى دهوئيت وه تاوانهکانتان
خُوش دهبيت، وه خَواى پَهروهردگار زُور ليخُوش بوو به بهزهيهه .
زانای پایه بهرز شيخ سه عدى (رحمتهى خَواى لى بى) دهفهرموئيت:
ئَهم ئايهته پيُوهره، بُوئَهوانهَى كه دهلئين پَهروهردگارمان خُوش دهوئيت. وه نيشانهيه بُو
ئَهوانهَى پَهروهردگاريان خُوش دهوئيت .
هروهها دهر ئه نجامى ئَهوانهَى پَهروهردگاريان خُوش دهوئيت .
وه بهروبومى ئَهوانهَى پَهروهردگاريان خُوش دهوئيت .
چونكه خَواى پَهروهردگار دهفهرموئيت: ئَهگەر ئيُوه بانگهشهى ئَهو پلهو پايه بهرزه دهکهن،
ئَهو پلهو پايهيهى كه شتيكى تر نييه بيگاتى، تهنهئا وهونده بهس نييه، كه بانگهشهى
خُوشهويستى خوا بکهن، بهلكو دهبيت به راستى ئَهو بانگهشهى بکهن و نيشانهى راستيتيش
ئَهويه شوئىنى پيُغهمبهرى خوا (ﷺ) بکهون له ههمو شتيكدا .
له گوفتارو کرداردا، وه له ياساو بهشهکانيدا، هروهها له ئاشکراو نهئينيدا، جا ههرکهسيك
بهو شيويه شوئىنى بکهوئيت به راستى بيت، ئَهوا پَهروهردگار خُوشى دهوئيت وه تاوانهکانى
خُوش دهبيت و پهحمو بهزهيه بهسهردا دهريئيت، وه ههمو عيب و کهموو کورپيهکانى
دادهپوشيئت، بهلام ههرکهس شوئىنى پيُغهمبهرى خوا (ﷺ) نهکهوئيت و بليئت: من
پَهروهردگارم خُوش دهوئيت، ئَهوا درؤ دهکات و پَهروهردگارى خُوش ناوئيت، ئَهگەر چى
بانگهشهى ئَهوش بکات پَهروهردگارى خُوش دهوئيت.

سودو ناموزگارى لهه نايهتهدا :

(۱) ئەم ئایه ته هه ندیک له سه له ف ناویان ناوه ئایه تی تاقیکردنه وه هه لسه نگاندن، چونکه هه رکه سیك پوره دگاری خۆش بویت، ئەوا شوینی پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ده که وییت، بۆیه پوره دگار فه رمانی پیکردوین که شوینی پیغه مبه ری خوا (ﷺ) بکه وین .

(۲) خوی پوره دگار فه رمانی کردووه به پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ته که دای ئه وانه بکات، که بانگه شه ی خۆشه ویستی پوره دگار ده که ن، به وه ی ئەگه ر راست ده که ن ئەوا شوینی پیغه مبه ری خوا (ﷺ) بکه ون .

(۳) خۆشه ویستی خوی پوره دگار بیسنووره و بۆ هه موو خه لکیه، له بهر ئه وه ی خوی گوره فه رموی: ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي﴾ .

(۴) ئەم ئایه ته ئه وه ده سه لمینیت که خۆشه ویستی هه یه له نیوان پوره دگارو به نده کاند، چونکه فه رموی: ﴿تُحِبُّونَ اللَّهَ﴾ واته: ئەگه ر ئیوه پوره دگارتان خۆش ده وییت، هه روه ها فه رموی: ﴿يُحِبِّكُمْ اللَّهُ﴾ واته: پوره دگار خۆشتانی ده وییت.

(۵) هه رکه سیك سوربیت له سه ر زیندو کردنه وه ی سوننه ت و شوین که وتنی، ئەوا نیشانه ی ئه وه یه پوره دگاری خۆشی ده وییت .

(۶) ته نها ئه وه نده به س نییه بو تریت من پوره دگارم خۆشه ده وییت، هه رکه سیك بلیت من پوره دگارم خۆشه ده وییت، ئەوا پیویسته لیی ورد ببینه وه و بزانی تا چه ند فه رمانه کانی جی به جی ده کات و له قه ده غه کراوه کانی دوور ده که ویته وه، ئەگه ر نا ئه و که سه پوره دگاری خۆش ناویت .

(۷) شوین که وتنی پیغه‌مبهری خوا (ﷺ) هوکاره بو به‌ده‌سته‌ینانی خوشه‌ویستی خوای گه‌وره .

چاره‌م: باوهرداریک خوپاریزوو له خواترس بیت

خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموویت: ﴿بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ [۷۶] [آل عمران: ۷۶]

واته: نه‌خیر وانیه، هه‌رک‌ه‌س‌ئو په‌یمان‌ه‌ی که داویتی به‌خوا جی به‌جی کرد بیت و خوی پاراستبیت له‌ه‌رام، ئه‌وه به‌پراستی په‌روه‌ردگار پاریزکاران و له خواترسانی خوش ده‌ویت .
زانای پایه به‌رز شیخ سه‌عدی (په‌حمه‌تی خوای لی بی) ده‌فه‌رموویت:

خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموویت: نه‌خیر به‌و شیوه‌یه نییه که ئه‌وان ده‌یلین، به‌لکو هه‌رک‌ه‌سیک هه‌ستیت به‌ئه‌نجامدان و جی به‌جیکردنی مافه‌کانی خوای په‌روه‌ردگار، وه مافه‌کانی خه‌لکی، ئه‌وا ئه‌و که‌سه پاریزکارو له خواترسه‌و خوای په‌روه‌ردگاریش ئه‌و که‌سه‌ی خوش ده‌ویت، وه هه‌رک‌ه‌سیکیش پیچه‌وانه‌ی ئه‌وانه‌ بیت، ئه‌وا وه‌فای نه‌بووه وه‌ل نه‌ستاوه به‌جی به‌جیکردنی هیچ مافیک، وه خوپاریزو له خواترس نییه و خوای په‌روه‌ردگار تۆله‌ی لی ده‌ستینینه‌وه و سزای سه‌ختی ده‌دات.

سودو ناموزگاری له‌م نایه‌ته‌دا:

(۱) له‌م نایه‌ته‌ پیروژده‌ا خوای په‌روه‌ردگار مه‌دحی ئه‌وکه‌سانه ده‌کات که په‌یمان ده‌به‌نه‌سه‌رو جی به‌جی ده‌که‌ن .

(۲) پهيمان بردنه سهر و جى به جيگردن و به وه فا بوون، هوكاره بو به دهستهينانى خوشهويستى خواى پهروهردگار .

(۳) تهقه واو خوپاريزى هوكاره بو به دهستهينانى خوشهويستى خواى پهروهردگار .

(۴) ئەم ئايه ته و ئايه ته كانى تريش وه لامىكن بو نه وانهى كه ئينكارى له سيفه ته كانى خواى پهروهردگار ده كه ن و ده لئين: دروست نيهه بوتريت خواى گوره سيفه تى خوشهويستى ههيه و بهنده كانى خوش دهويت .

(۵) ئەم ئايه ته هانمان ده دات بو ته قواى خواى پهروهردگار، وه هه موو كه سيكيش پيى خوشه و حه زده كات كه خواى پهروهردگار خوشى بويت، بويه ههركه س پيى خوشه خواى گوره خوشى بويت نه وا پيويسته ته قواى خواى هه بييت و خو پاريزبيت .

پينجه م: باوهرداريك چاكه كارو خير خوازبيت

خَواى پَهروهردگار ده فهرموويت: ﴿وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِكُمُ إِلَى الْتِهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ [البقرة: ۱۹۵] .

واته: مال و سامانتان ببه خشن له پيناوى خواى گوره دا، وه به دهسته خوتان خوتان مه خه نه تياچوونه وه، ههروه ها هه ميشه خير و چاكه نه نجام بدهن و چاكه كاربن، چونكه به پرستي پهروهردگار چاكه كاران و خير خوازانى خوش دهويت .

زانای پایه بهرز شيخ سه عدى (ره حمه تى خواى لى بى) ده فهرموويت:

خوای په‌روه‌ردگار فه‌رمانی به‌بنده‌کانی کردووه مالّ و سامان ببخشن له ریگه‌ی خوادا، وه ئه‌میش هه‌موورپیگه‌یه‌کی خیر ده‌گریته‌وه، خیرکردن به‌هه‌ژاران و خزمانی نزیك و ئه‌وانه‌ی خیریان پی‌ ده‌شیت، هه‌روه‌ها فه‌رمان به‌چاکه‌و ریگری له‌ خراپه، وه‌ خه‌لگی فی‌ری زانست و زانیاری کردن و لابردنی نارپه‌ه‌تی له‌سه‌ر ریگه‌ی موسلمانان و سه‌ردانی کردنی نه‌خوش و شوین که‌وتنی جه‌نازه ... ، وه‌ له‌ هه‌مووشیان گه‌وره‌تر مالّ و سامان به‌خشین له‌ ریگه‌ی جیهادا، چونکه‌ مه‌صله‌ه‌تی گه‌وره‌ی تیدایه، ئه‌ویش به‌هیز کردنی موسلمانانه‌و لاواز کردنی بی‌ باوه‌رپانه، جا هه‌رکه‌سیک ئه‌و کارانه‌ جی‌ به‌جی‌ بکات، ئه‌وا خوای په‌روه‌ردگار خوشی ده‌ویتی و هاوکاریی و کۆمه‌کی ده‌کات و به‌سه‌ر زالمدا سه‌ری ده‌خات .

زانای پایه‌به‌رز شیخ (ابن عثیمین) (په‌حمه‌تی خوای لی بی‌ت) ^(۱) له‌ ته‌فسیری ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ ^(۱۶۵) فه‌رموویه‌تی: ئه‌گه‌ر جگه‌ له‌م ئایه‌ته‌ ئایه‌تی تر نه‌بوایه‌ باسی چاکه‌و مالّ به‌خشینی بگردایه، ئه‌وا ئه‌م ئایه‌ته‌ به‌س بوو بو‌ ئه‌وه‌ی که‌ باوه‌ردار چاکه‌ کار ببوایه .

سودو نامۆزگاری له‌م ئایه‌ته‌دا :

(۱) له‌م ئایه‌ته‌دا فه‌رمانمان پی‌ کراوه‌ که‌ مالّ و سامان ببه‌خشین له‌ پیناوی خوای گه‌وره‌دا .

(۱) تفسیر ابن عثیمین، آیه‌ (۱۶۵) سورة البقرة .

(۲) دلسۆزی له کرده وه کاند، له بهر ئه وهی خوی گه وره ده فه رموویت: ﴿فِي سَبِيلِ

اللَّهِ﴾ واته: له پیناوی خوادا، به وهی که مه به ست له و به خشینه دا ته نها ره زامه ندی خوی گه وره بیّت .

(۳) له م ئایه ته دا خوی گه وره فه رمانمان پی ده کات که چاکه کار بین،

ده فه رموویت: ﴿وَاحْسِنُوا﴾ واته: چاکه کار بن، چونکه چاکه کردن له پیناوی خوادا پاداشتی گه لیک زۆری له سه ره .

(۴) چاکه کردن هۆکاره بو به ده سه ته یانی خوشه ویستی خوی پوره دگار، چونکه

ده فه رموویت: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾

(۵) خوی گه وره هه رامی کردوه له سه رمان که به ده ستی خۆمان خۆمان بخه یینه

تیاچوونه وه، یان زیان به خۆمان بگه یه نین، بۆیه له مه وه بۆمان درده که ویت جگه ره

کیشان هه رامه، چونکه جگه ره کیشان زیان به خشه به وتهی تیکرای دکتۆرو

پزیشکه کان، هه روها به فه یۆدانی مال و سامانه به بی هه ووده، وه پیغه مبه ری خوا

قه ده غه ی کردوه له وهی مالمان به فه یۆ بده یین^(۱).

(۶) خوی پوره دگار مژده ی به وه که سانه داوه که چاکه کارن، وه پاداشتیان

به چاکترین شیوه ده داته وه له پۆزی دوا ییدا، وه لییان پازی ده بیّت و پزیشیان

ده کات به به هه شتی پان و به رین .

(۱) صحیح البخاری (۲۴۱۴) .

شه شه م: باوهردارینک له گوفتارو کرداردا دادپهروهه بیت

خوای پهروهردگار دهفهرمووئیت: ﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِشَيْءٍ مِّنْ دِينِهِ ۚ ذَٰلِكَ يَتَذَكَّرُ لَهَا قَوْمٌ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ﴾ [الحجرات: ۹].

واته: بهردهوام دادپهروهه رین له نیوان خه لکیدا، چونکه بهراستی خوا نهوانه ی خوش دهوئیت که داد پهروهه رن له گوفتارو کرداردا .

زانای پایه بهرز شیخ سه عدی (په حمه تی خوای لی بی) دهفهرمووئیت:

نهوانه ن که داد پهروهه رن له نیوان خه لکیدا، وه له هه موو کارو کرداریکیاندا که پییان ده سپیرداریت، ته نانه ت له ناو خیزان و مال و مندالیاندا، له به جیگه یانندی مافه کانیا ن، له فهرموو ده ی پیغه مبه ری خوادا (ﷺ) هاتوو ه که فهرموو یه تی: داد پهروهه ره کان له لای خوای پهروهه ردار له سهه ر مینه رانیکن که له نوورو پووناکی دروستکراون، نهوانیش که سانیکن که داد پهروهه رن له حوکمدانیاندا، وه له نیوان که سو کاریاندا، ههروهه ها لهوانه ی که پییان سپیرداریوه (۱) .

سودو ناموزگاری له م نایه ته دا:

(۱) پیویسته له سهه ر دادوهه ره کان دادپهروهه رین له نیوان هه موو خه لکیدا، چونکه خوای گهوره

دهفهرمووئیت: ﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِشَيْءٍ مِّنْ دِينِهِ ۚ ذَٰلِكَ يَتَذَكَّرُ لَهَا قَوْمٌ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ﴾

(۲) حه رامه له سهه ر مروقی دادوهه ره که فهرقو جیاوازی بکات له نیوان خزم و هاوری و هه ژارو

دهوله مه ندا هتد ...

(۱) رواه مسلم (۴۸۲۵).

(۳) ئەم ئايەتە ھانمان دەدات بۇ ئەوھى دادپەرەربىن لە ھەموو كاريكماندا، وە لەوانەى كەپيمان دەسپيڤردىت .

(۴) دادپەرەرى ھۆكارە بۇ بەدەستەينانى خۆشەويستى پەرەردگار .

(۵) ئەم ئايەتە تەنھا دادوەرەكان ناگريتەو، بەلكو ھەموو باوكيڭ دەگريتەو، كە دادپەرەرى بيت لە مالەكەيدا، وە لە نيوان مندالەكانيدا وە لەگەل خيزانيدا، ھەرەھا بازركانەكان دەگريتەو، كە داد پەرەربىن لە كپىن و فروشتن و مامەلە كردنياندا، وە ھەموو بەرپرسىڭ دەگريتەو، كە لە شوينىكى گشتيدا بەرپرسەو بەرپوھبەرە، پيويستە دادپەرەربيت لەگەل ژيڤر دەستەكانيدا وە بەيەكسانى مامەلەيان لەگەلدا بكات بەبى جياوازي .

ھەوتەم: باوھردارىڭ خۆپراگرو بەئارام بيت

خوای پەرەردگار دەفەرموويت: ﴿وَكَايْنِ مِّنْ نَّبِيٍّ قَتَلَ مَعَهُ رِيثُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا

أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا أَسْتَكَاثُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾ [آل عمران: ١٤٦] .

واتە: چەندەھا پيڤغەمبەر ھەبوون و خواناس و پياوچاكانى زۆريان لەگەلدا بوون و دژ بە دوژمنان جەنگاون، جا ئەوانە ھيچ كات سستى و بيژارى و بيتاقەتى پووى تينەكردون، بەھوى ئەوھى كە تووشيان بوو لە پيڤناو رپييازي خوادا، وە لاوازو بى ھيزو سەر شوڤر نەبوون بۇ دوژمنان، بەراستى خوای پەرەردگار كەسانى خۆپراگرو بەئارامى خۆش دەويت .

زانای پایە بەرز شېخ سەعدى (رەحمەتى خوای لى بى) دەفەرموويت:

ئەمە دلدانەوهو دلنەواييه بۆ موسلمانان، وه هاندانيشه بۆ ئەوهى شوينى پينغه مبه ران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ) بکهوين و په پرهوى بهرنامه کانيان بکهين، ههروهها کردهوه کانمان وهکو کردهوهى ئەوان بيئت، بۆيه ئەمەش سوننه تى خواى پهروهردگار که چه ندين پينغه مبه ر (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ) هه بوون و خه لکيکى زۆريان له گه لدا بوون له شوين که وتوانيان، جا ئەو خه لکه يان پهروه رده ده کرد له سهر باوه رپى راسته قينه و کردهوهى چاک و باش، وه کاتيک توشى نه هامة تى ده بوون به هيچ شيوه يه ک سستى و بيزارى و بيتاقه تى پوى تينه کردون، به هوى ئەوهى که تووشيان بووه له پيناو رپبازى خوادا، به لکو ئاراميان ده گرت و له سهر دين به رده وام ده بوون و چاو نه ترسانه له بهرامبه ر دوژمانيان ده وه ستان، هه ر بۆيه خواى پهروهردگار ئارامگرانى خۆش ده وئيت .

سوڊو نامۆزگارى ئەم نايه ته دا :

- (۱) خواى گه وره ئەم ئوممه تهى پاراستوو له زۆر شت، وه ئاسانكارى زۆر بۆ کردووين به به راورد له گه ل ئوممه تانى پيشوو تر .
- (۲) جيهاد کردن له شه رعى ئوممه تانى پيش ئەم ئوممه تهش هه ر هه بووه .
- (۳) پيوسته مروڤى موسلمان ئازاو به جه رگ و چاو نه ترس بيئت بهرامبه ر به دوژمن، نابيئت خۆى سهر شوڤو بيتاقه ت ده ربخات، چونکه خواى گه وره ده فه رموئيت: ﴿وَمَا أَسْتَكْنُوا﴾ واته: هه رگيز سه ريان شوڤر نه کردوو بۆ دوژمنان .
- (۴) ئەم نايه ته هانمان ده دات بۆ ئەوهى له هه موو کاريکماندا ئارامگرو له سهر خۆبين .

(۵) نارامگرتن هۆکاره بۆ به‌ده‌سته‌ئینانی خۆشه‌ویستی خوی پوره‌ردگار، ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ
الصَّابِرِينَ﴾ .

(۶) نارامگرتن له ئاکارو ره‌وشته جوانه‌کانه که باوه‌ردار ده‌پازینه‌وه و بۆ به‌هه‌شتی خوی
گه‌وره‌ی ده‌بات .

نارامگرتن سی جوړه:

یه‌که‌م: نارامگرتن له‌سه‌ر جی به‌جیکردنی فه‌رزه‌کان .

دووهم: نارامگرتن له‌سه‌ر قه‌ده‌غه لیکراوه‌کان و سه‌رپیچیه‌کان .

سی‌یه‌م: نارامگرتن له‌سه‌ر قه‌زاو قه‌ده‌ری خوی گه‌وره و پازی بوون پییان، جا
هه‌رکه‌سیک ئه‌م سی به‌شهی تیدا بیته‌دی، ئه‌وا ئه‌و که‌سه له پووی نارامگرتنه‌وه
ته‌واو کامله، وه خۆشی دونیاو قیامه‌تی به‌ده‌ست هیناوه، وه هیچ که‌سیکیش پیی
ناگات ته‌نها له ریگه‌و پردی نارامگرتنه‌وه نه‌بیته، هه‌روه‌ک چۆن هه‌مووکه‌سیک له
ریگه‌ی پردی سیراته‌وه ده‌گاته به‌هه‌شتی خوی پوره‌ردگار .

هه‌شته‌م: باوه‌رداریک له پیناوی خوادا به‌نگیت

خوی پوره‌ردگار ده‌فه‌رموویت: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَانَتْهُمْ

بَنِينَ مَّرْضُوعًا﴾ ﴿٤﴾ [الصف: ٤] .

واته: به‌راستی خوی پوره‌ردگار ئه‌وکه‌سانه‌ی خۆش ده‌ویت، که ده‌جه‌نگن له پیناوی ریپازو
به‌رنامه‌ی خوادا، به‌یه‌ک ریزو یه‌ک دل و یه‌ک پارچه، هه‌روه‌ک دیواریکی به‌رزی قایم و داریژراو
به‌قورقۆشم .

زانای پاییه به‌رز شیخ سه‌عدی (په‌حمه‌تی خوای لی بی) ده‌فه‌رموویت:

ئمه هاندانه له‌لایه‌ن خوای په‌روه‌ردگار وه بو بنده‌کانی، که جیهاد بکن له پیناوی پینازو به‌نامه‌ی خوادا، ه‌روه‌ها فی‌رکردنیان له چوینیتی جیهاد کردن، به‌وه‌ی که ده‌بیت به‌یه‌ک ریزو یه‌ک دل و یه‌ک پارچه به‌بی جیاوازی، له دژی بی باوه‌پان و دوژمنانی خوا، ه‌ر له‌به‌ر ئه‌مه‌یه پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) ئه‌گر ئاماده‌ی جه‌نگ ببوایه، هاوه‌له‌کانی ریز ده‌کردو کارو پیشه‌یانی دیاری ده‌کرد به‌شیوه‌یه‌ک که هیچ که‌سیکیان پشت به‌وی تریان نه‌به‌ستیت، به‌لکو ه‌ر کومه‌ل و تاقمیکیان په‌یوه‌ست بن به‌ کارو پیشه‌ی خوایانه‌وه، به‌م ریگه‌یه‌ش ه‌موو شتیک به‌ ریکی و ئه‌نجامیکی باش کۆتایی پی ده‌هات .

سودو ناموزگاری له‌م نایه‌ته‌دا :

- (۱) به‌هوی جه‌نگ و خه‌بات و تی‌کۆشان له‌ پیناوی پینازو به‌نامه‌ی خوای په‌روه‌ردگارا، ده‌بیته که‌سیکی خوشه‌ویست له‌لای خوای په‌روه‌ردگار.
- (۲) خه‌بات و تی‌کۆشان له‌پیناوی خوادا بریتیه له‌ به‌خشین و سه‌رف کردنی ه‌موو ئه‌و توانایه‌ی که به‌نده‌کان ه‌یانه که ئه‌ویش به‌ (دل و زوبان و ده‌ست و لاشه‌و مال) له‌ پیناوی خوادا، بو سه‌رخستنی دین و سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر نه‌فس و شه‌یتان و دوژمنانی خوا، تا‌کو به‌ته‌نها خوا بپه‌رستریت و ناوی ئه‌و به‌رز رابگریت، وه حوکمی ئه‌و سه‌قامگیر بگریت، ه‌روه‌ها هاوبه‌ش بو ئه‌و دانه‌نریت له‌ بواری به‌ندایه‌تی و

په‌رستندا، وه له‌بواری حوکم کردندا، وه له‌بواری به‌گه‌وره‌دانان و وه‌سف کردندا، وه ده‌بیت له‌م خه‌بات و تیکۆشانه‌دا له‌لۆمه‌ی لۆمه‌کاران نه‌ترسیت .

نۆیه‌م: باوه‌رداریک پشت به‌خوا ببه‌ستیت

خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموویت: ﴿فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

[آل عمران: ۱۵۹] .

واته: ئە‌گه‌ر ویستت کاریک ئە‌نجام بده‌یت، ئە‌وا ئە‌نجامی بده‌و پشت به‌خوا ببه‌سته، به‌پاستی خوای گه‌وره ئە‌وانه‌ی خۆش ده‌ویت له‌کاره‌کانی‌اندا پشت به‌خوا ده‌به‌ستن .

زانای پایه‌ به‌رز شیخ سه‌عدی (په‌حمه‌تی خوای لی‌بی) ده‌فه‌رموویت: هه‌رکاتیک ویستی ئە‌نجامدانی کاریکت هه‌بوو، وه پپۆیستی به‌پاویژ کردن ده‌کرد، ئە‌وا پشت به‌خوای گه‌وره ببه‌سته و بی‌پپۆیست ببه‌له‌ده‌ورو به‌ر، چونکه په‌روه‌ردگار ئە‌وانه‌ی خۆش ده‌ویت له‌کاره‌کانی‌اندا پشت به‌خوا ده‌به‌ستن و په‌نا ده‌به‌نه به‌ر ئە‌و.

سودو نامۆزگاری لهم نایه‌ته‌دا:

(۱) پپۆیسته له‌سه‌ر مرۆفی موسلمان له‌کاتی ئە‌نجامدانی هه‌موو کاریکدا پشت به‌خوای په‌روه‌ردگار ببه‌ستیت .

(۲) نابیت مرۆفی موسلمان له‌کاره‌کانی‌اندا دوودلی هه‌بیت، چونکه دوو دلی مرۆف هه‌راسان ده‌کات و تووشی دله‌پاوکێ ده‌کات .

(۳) پشت به‌ستن به خوای په‌روه‌ردگار هۆکاره بۆ به‌ده‌سته‌ته‌ئانی خۆشه‌ویستی خوای په‌روه‌ردگار .

(۴) گه‌وره‌یی و پاداشتی پشت به‌خوا به‌ستن، به‌دل‌نیایی هه‌رکه‌سیک پشت به‌خوای گه‌وره به‌ستیت، ئه‌وا په‌روه‌ردگار هه‌رگیز فه‌رامۆشی ناکات .

له‌ فه‌رموودو پراسته‌کانی پیغه‌مبه‌ردا (ﷺ)

یه‌که‌م: باوه‌رداریک سودو قازانجی هه‌بیت بۆ خه‌لکی

هاوه‌لی خۆشه‌ویست عه‌بدل‌لای کورپی عومه‌ر (خوایان لی پازی بیت) فه‌رمووی: پیاویک پرسیا‌ری کرد له پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) سه‌باره‌ت به‌ خۆشه‌ویست‌ترین به‌نده به‌لای خوای په‌روه‌ردگاره‌وه، ئه‌ویش فه‌رمووی: (أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ) (۱) .

(۱) (حسن) أخرجه الطبراني، وحسنه الألباني في صحيح الترغيب والترهيب (۲۶۲۳) .

واته: خوشه‌ویست‌ترین بنده به‌لای خوای په‌روه‌ردگار هوه ئه‌وانه‌ن که سودو قازانجیان هه‌یه بۆ بنده‌کانی خوای په‌روه‌ردگار .

سودو ئامۆژگاری ئەم فەرمووده‌یه‌دا :

له‌م فەرمووده‌یه پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) ئامۆژگاریمان ده‌کات و هانمان ده‌دات به‌وه‌ی که سوربین له‌سه‌ر سود گه‌یاندن به‌موسلمانان، چونکه به‌هۆی ئه‌و کاره‌وه خوشه‌ویستی خوای په‌روه‌ردگار به‌ده‌ست ده‌هینین،

هه‌روه‌ها ئه‌م فەرمووده‌یه به‌زۆری ئه‌و که‌سانه ده‌گرێته‌وه که به‌کارو باری موسلمانان هه‌ل ده‌ستن، به‌تایبه‌ت زاناکان و پی‌شه‌وایانی باوه‌رداران، چونکه هه‌ر ئه‌وان هه‌ل ده‌ستن به‌چاکسازی و پاراستن و بل‌او کردنه‌وه‌ی دین و به‌رنامه‌ی خوای په‌روه‌ردگار .

دووهم: باوه‌رداریک راستگۆییت

هاوه‌لی خوشه‌ویست عه‌بدل‌لای کورپی عه‌بباس (خوایان لی‌رازی بی‌ت) فەرمووی: پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) فەرموویه‌تی: (مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَلْيَصْدُقْ حَدِيثَهُ)^(۱) .

واته: هه‌رکه‌سیک پی‌ی خوشه‌ خوای گه‌وره و پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) خوشیان بو‌ییت، ئه‌وا با پاسگۆ بی‌ت له‌کارو گوفتاردا .

سودو ئامۆژگاری ئەم فەرمووده‌یه‌دا .

(۱) راستگۆیی په‌وشتیکی جوان و مه‌دح کراوه‌و مرو‌قی باوه‌ردار ده‌گه‌یه‌نی‌ت به‌به‌ه‌شت و به‌خشنده‌یی و رازی بوونی خوای په‌روه‌ردگار .

(۱) (حسن) رواه البيهقي في شعب الإيمان، وحسنه الألباني في مشكاة المصابيح (٤٩٩١) .

- (۱) پاستگۆيى هۆكاره بۆ به دهستهينانى خۆشهويستى پهروهردگار .
- (۲) خواى پهروهردگاره فهرمى پيكردووين كه له گه ل پاستگۆيانداين .
- (۳) باوه پدارى پاستگۆ خواى پهروهردگار لِي پازييه .
- (۴) به هۆي پاستگۆييه وه خيرو بهر كه ت ده كه ويته ناو پرزوو رۆزيمانه وه
- (۵) مروقى باوه پدار نه گه ر پاستگۆ بيْت، ئه وا ناوى تۆمار ده كريت لاي پهروهردگار به پاستگۆ .
- (۶) پاستگۆيى هۆكاره بۆ ئارامبووني دلّو ده روون، وه مروق ئاسوده و سه رفرارزو به خته وه ر ده كات .

سييه م: باوه پداري ك ره وشتى جوان بيْت

هاوه لى خۆشهويست عه بدللاى كورى عومه ر (خوايان لى رازى بيْت) فه رمووى: پينغه مبه رى خوا (ﷺ) فه رموويه تى: (أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا)^(۱) .

واته: خۆشهويسترين به نده له لاي خواى پهروهردگار ئه و كه سه يه كه ره وشتى جوانه .

سودو ئامۆزگارى لهم فه رمووده يه دا .

(۱) له خواترسان و پابه ند بوون به سنوره شه رعيه كانه وه بنچينه ي كارى چا كه يه، وه هه لسو كه وت و ره وشتى جوانيش له گه ل خه لكيدا فه رمان پيكراره، له لايه ن خواى

(۱) (صحيح) أخرجه الطبراني في المعجم الكبير، وصححه الألباني في صحيح الجامع (۱۷۹) .

په‌روه‌ردگار هوه، پاشان له‌لایه‌ن پیغه‌مبه‌روهه (ﷺ) بویه پیویسته باوه‌ردار په‌وشتی جوان بیټ .

بیگومان په‌وشت جوانی سودو به‌روبوومی زوری هه‌یه له‌وانه:

(۱) باوه‌رداری په‌وشت جوان پاپه‌ندی فه‌رمانی پیغه‌مبه‌ره (ﷺ) .

(۲) باوه‌رداری په‌وشت جوان خۆشه‌ویست ترین که‌سه لای په‌روه‌ردگار .

(۳) په‌وشت جوانی هۆکاره بۆ نزیك بوونه‌وه له پیغه‌مبه‌ری خواوه (ﷺ) له پۆژی

دواییدا .

(۴) په‌وشت جوانی هۆکاره بۆ چوونه به‌هه‌شت .

(۵) په‌وشت جوانی قورسترین کرده‌ویه له‌ته‌رازووی کرده‌وه‌کاندا .

(۶) باوه‌ردار به‌هۆی په‌وشت جوانییه‌وه ده‌گات به پله‌ی ئه‌وانه‌ی که به‌شه‌و شه‌و نویژ

ده‌که‌ن و به‌پۆژیش به‌پۆژوو ده‌بن .

(۷) په‌وشت جوانی خیرترین و باشتترین به‌خششه .

(۸) هیچ کرده‌ویه‌ک نییه باوه‌ردار جوان بکات و بپرازیڤیتته‌وه به‌وینه‌ی په‌وشت جوانی

(۹) باوه‌رداری په‌وشت جوان له به‌رزترین شوینی به‌هه‌شت کۆشکی بۆدروست ده‌کریت .

(۱۰) باوه‌رداری په‌وشت جوان چاکترین و باشتترین که‌سه .

(۱۱) په‌وشت جوانی هۆکاره بۆ له‌ناو چوونی دوژمنایه‌تی و به‌رپابوونی دۆستایه‌تی .

(۱۲) په‌وشت جوانی هۆکاره بۆ سپینه‌وه‌وه نه‌مانی تاوان .

(۱۳) په وشت جوانی هۆکاره بۆ به دهست هیئانی خوشه ویستی خه لک

(۱۴) په وشت جوانی هۆکاره بۆ پاراستنی مروؤ له ئاگری دۆزه خ .

چوارهم: باوهرداریک ئازاو به هیزو به توانا بیټ

هاوه لئ خوشه ویست ئه بو هوره یره (خوای لئ پازی بیټ) فه رمووی: پیغه مبه ری خوا
(صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فه رموویه تی: (الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَيَّ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي
كُلِّ خَيْرٍ)^(۱) .

واته: باوهرداریک ئازاو به هیزو به توانا بیټ له ئه نجامدانی عیباده ته کاند، ئه وا
چاکترو خوشه ویستره له لای خوای په روهردگار له باوهرداریک که لاوازو بی هیز بیټ
له ئه نجامدانی عیباده ته کاند، وه هردوو کیشیان چاک و باشن .

سودو نامۆزگاری نهم فه رمووده یه دا .

(۱) ئاینی پیروزی ئیسلام پینمونی باوهردار ده کات به وهی که ئازاو به هیزو
به توانا بیټ له ئه نجامدانی عیباده ته کاند .

(۲) پیویسته باوهرداری به هیزو به توانا هه موو تواناو هیزی خوئی له عیباده ت و
کاره خیرو باشه کاند به سه ر به ریټ .

(۳) مروؤقی باوهردار هه رچه نده لاوازو بی هیز بیټ، هه ر چاک و باشه له لای
خوای په روهردگار .

پینجه م: باوهرداریک له خواترس و دهوله مه ندو ساراوه بیټ

(۱) رواه مسلم (۶۷۱۶) .

هاوولي خوشه ويست سه عدي كورپي ئه بي وقاص (خوای لي پازي بيټ) فه رموي:
گويم له پينغه مبهري خوا بوو (ﷺ) ده يفه رموو: (إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ التَّقِيَّ الْغَنِيَّ
الْخَفِيَّ) (۱).

واته: به پاستي خواي په روه ردگار بنده يه كي له خواترسي دهوله مندې شاراوې
خوش دهويت، دهوله مند له دل و دهرووندا، وه شاراو له نه جامداني كرده وه
چا كه كان به نهيني .

سودو ناموزگاري له م فه رمووده يه دا .

(۱) له خوا ترسان و ته قوا، ئه وه يه كه فه رمانه كانې په روه ردگار جي به جي
بكهيت و دوور بكه ويته وه له قه دهغه ليكراوه كانې .

(۲) دهوله مندې ئه وه يه كه خوت بي پيويست بكهيت له خه لكې و ته نها
پيويستت به خواي گه وره هه بيټ .

(۳) شاراهه يي ئه وه يه كه گرنگي نه ده ي به خو ده رختن .

(۴) زور نه جامداني په رستنه كان و كرده وه خيرو چا كه كان به نهيني، چونكه
خواي په روه ردگار بنده يه كي خوش دهويت، شاراوه بيټ له نه جامداني
په رستنه كان و كرده وه خيرو چا كه كان .

شه شه م: باوه رداريك جوان و پاك و خاوين بيټ

(۱) رواه مسلم (۷۶۲۱) .

هاوه‌لی خوْشه‌ویست عه‌بدلّای کورپی مه‌سعود (خوایان لی رازی بیّت) فه‌رمووی: پیغه‌مبه‌ری
خو (ﷺ) فه‌رموویه‌تی:

(إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ، يُحِبُّ الْجَمَالَ) (۱) .

واته: خوای په‌روه‌ردگار جوانه‌و خاوه‌نی هه‌موو ناوو سفه‌تیکی جوان و پیروژه، هه‌روه‌ها
هه‌موو کاره‌کانی جوان و پرپایه‌خو پیروژه و جوانی بی سنوره له ناوو سیفه‌تدا، هه‌روه‌ها
ئه‌و که‌سانه‌شی خوْش ده‌ویت که خوْیان ده‌رازیینه‌وه به کارو کرده‌وه‌ی جوان .

سودو ناموزگاری له‌م فه‌رمووده‌یه‌دا .

پیشه‌وا ابن‌القیم (په‌حمه‌تی خوای لی بیّت) ده‌فه‌رموویت: فراوانترین جوْری خوا ناسی،
بریتیه له‌وه‌ی به‌سیفه‌تیکی جوان و بی‌وینه بیناسیت، به‌لام چاکترینیان ئه‌وه‌یه که
خوای په‌روه‌ردگار به شکوْداری و بی‌که‌م و کورپی بناسیت، وه بیگومان جوانی خوای
په‌روه‌ردگار وینه‌ی نییه‌و له هه‌چ ناچیت، وه یه‌کک له ناوه جوانه‌کانی په‌روه‌ردگار
(الجمیل)، وه جوانی په‌روه‌ردگار چوار پله‌یه:

(۱) جوانی زاتی خوای په‌روه‌ردگار .

(۲) جوانی سیفه‌ته‌کانی خوای په‌روه‌ردگار .

(۳) جوانی کاره‌کانی خوای په‌روه‌ردگار .

(۴) جوانی ناوه‌کانی خوای په‌روه‌ردگار .

وه ناوه‌کانی په‌روه‌ردگار هه‌مووی جوانه، هه‌روه‌ها سیفه‌ته‌کانیشی هه‌مووی جوان و ته‌واو بی‌که‌م و کورپیه، وه کاره‌کانی هه‌مووی جوان و به‌حیکمه‌ت و دادپه‌روه‌رانه‌و په‌حمه‌ته، به‌لام جوانی خوای په‌روه‌ردگار جگه‌له‌زاتی خوئی هیچ که‌سیک له‌دروست‌کراوه‌کانی نایزانیٔ، جگه‌له‌و پیناسانه‌نه‌بیٔ که خوای په‌روه‌ردگار به‌و که‌سانه‌ی ئاشنا‌کردوه‌ه که‌پیزی لی‌ناون، ئه‌گه‌ر نا جوانی خوای په‌روه‌ردگار گه‌وره‌و پاریزراوه‌له‌خه‌لکی و نادیارو‌شاراوه‌یه .

هاوه‌لی خوشه‌ویست‌ه‌بدل‌لای کورپی‌ه‌بباس (خوایان لی‌پازی بیٔ) ده‌فه‌رموویٔ: زاتی خوای گه‌وره‌داپوشراوه‌به‌سیفه‌تی جوان، وه سیفه‌ته‌کانیشی داپوشراوه‌به‌کاره‌جوانه‌کانی، که‌وا بوو‌گومانت‌چییه‌به‌رامبه‌ر جوانیه‌که‌که‌داپوشراو بیٔ به‌وه‌سفی‌ته‌واو‌کامل‌و‌بی‌که‌م‌و‌کورپی‌و‌سیفه‌تی‌گه‌وره‌یی‌و‌شکو‌داری^(۱) .

که‌واته: خوای په‌روه‌ردگار‌خواه‌نی‌هه‌موو‌ناوسیفه‌تیکی‌جوان‌و‌بی‌وینه‌یه، هه‌ر‌بو‌یه‌شایسته‌ی‌ئه‌وه‌یه‌به‌رستریت، وه‌خوش‌بو‌یستریت‌و‌سوپاس‌و‌ستایشی‌بکریٔ .

حه‌وته‌م: باوه‌رداریک‌نه‌رم‌و‌نیان‌بیٔ

دایکی‌باوه‌رداران‌خاتوو‌عائشه‌(خوای‌لی‌پازی‌بیٔ)‌فه‌رمووی: پینغه‌مبه‌ری‌خوا
(ﷺ) فه‌رموویه‌تی: (إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفِيقَ، وَيُعْطِي عَلَى الرَّفْقِ مَا لَا يُعْطِي
عَلَى الْعُنْفِ، وَمَا لَا يُعْطِي عَلَى مَا سِوَاهُ)^(۲) .

(۱) بېوانه: په‌رتووی (الفوائد ص ۱۸۲) .

(۲) رواه مسلم (۶۷۶۶) .

واته: به پاستى خوای پهروهردگار نهرم و نيانه (به شيوه يه كه شياو گونجاو بيئت به پهروهردگار، وه له هيچ بنده يه كى ناچيئت)، ههروهها بنده يه كيشى خوش دهويئت كه نهرم و نيان و هيمن و له سه رخۆ بيئت، وه ئه وهى له سه نهرم و نيانى دهيبه خشيئت، له سه توندو تيژى نايدات، ههروهها له هيچ بارو دۆخىكى تر دا ناييه خشيئت .

سودو نامۆزگارى لهم فهرمووده يه دا .

- (۱) نهرم و نيانى سيفه تىكه له سيفه ته جوان و پيرۆزه كانى خوای پهروهردگار .
- (۲) خوای پهروهردگار نهرم و نيانه و به به زه ييه له گه ل بنده كانى و ئاسانى دهويئت بۆيان، وه داوايه كيان لى ناكات كه له سه رو توانايانه وه بيئت و نه توانن جى به جى بكهن .
- (۳) خوای پهروهردگار ئه وهى له سه نهرم و نيانى دهيبه خشيئت، له سه توندو تيژى نايدات .
- (۴) بنده يه كه خوشه ويسته لاي پهروهردگار، كه نهرم و نيان و له سه رخۆ بيئت له بانگه وازو هه لسوكه وت له گه ل خه لكيدا .

(۵) پیویسته مروقی موسلمان نهرم نیان بیټ، چونکه نهرم نیانی هوکاره بو پزگار بوون له ئاگری دوزهخ، پیغه مبهری خوا (ﷺ) فهرموویه تی: (حُرْمٌ عَلَى النَّارِ كُلِّ هَيْئٍ لَيْنٍ سَهْلٍ) (۱).

واته: حهرامکراوه له سهر ئاگر هه موو موسلمانیکى ئاسانکارو هیمنو نهرم نیان

(۶) پیشهوا ابن القیم (په حمه تی خوی لی بیټ) له نونیه که یدا ده فهرموویت: (وَهُوَ الرَّفِيقُ يُحِبُّ أَهْلَ الرَّفْقِ بَلْ ... يُعْطِيهِمُ بِالرَّفْقِ فَوْقَ أَمَانٍ) (۲).

واته: خوی پوره ردگار نهرم نیانی بی سنوره، وه ئه و موسلمانانه ی خوش دهویتی که نهرم نیانن، به لکو پییان ده به خشیت له سهر نهرم نیانی له سهرو

...

هه شته م: باوه رداریک ئاسانکار بیټ

هاوه لی خوشه ویست ئه بو هوره یره (خوی لی رازی بیټ) فهرمووی: پیغه مبهری خوا (ﷺ) فهرموویه تی: (إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ سَمْحَ الْبَيْعِ سَمْحَ الشَّرَاءِ سَمْحَ الْقَضَاءِ) (۳).

واته: به راستی خوی پوره ردگار به نده یه کی باوه رداری خوش دهویتی، که له کرینو فروشتندا ئاسانکارو نهرم نیان بیټ، وه له پاره دان و پاره وه رگرتندا ئاسانکار بیټ.

(۱) (صحیح) رواه احمد والترمذي وصححه الألباني في صحيح الجامع (۳۱۳۵).

(۲) بروانه: په رتووکی (الفوائد ص ۱۸۲).

(۳) (صحیح) رواه الترمذي في السنن (۱۳۱۹) وصححه الألباني في السلسلة الصحيحة (۸۹۹).

سودو نامۆزگاری نهم فهرمووده يه دا .

(۱) نهم فهرمووده يه هانمان دهدات بۆ په وشتيكى جوانى ئيسلام، نهميش ئاسانكارىيه له كپين و فروشتندا، چونكه به هويه وه ده بينه خوشه ويستى خواي پهروهردگار .

(۲) ئاسانكارىيه له كپين و فروشتندا، هوكاره بۆ به ده ست هيئانى خوشه ويستى خه لكى .

(۳) له بهر نهمه وى هه ركه سيك گير بيت له مامه له و كپين و فروشتندا، نهمه وى خه لكى حه ز به كپين و فروشتن نه كات له گه لي دا .

(۵) له فهرمووده يه كدا هاتوه، كه پيغه مبه رى خوا (ﷺ) فهرموويه تى: (اَدْخَلَ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ الْجَنَّةَ رَجُلًا كَانَ سَهْلًا مُشْتَرِيًا وَبَائِعًا وَقَاصِيًا وَمُقْتَضِيًا)^(۱) .

واته: خواي پهروهردگار به نده يه كى خسته به هه شته وه، له بهر نهمه وى ئاسانكارو نهم و نيان بوو له كپين و فروشتندا، ههروه ها له كاتى برياردان و بريار بۆداندا .

نۆيه م: باوهرداريك له به خشيندا ده ست كراوه بيت

هاوه لى خوشه ويست عه بدللاي كورپى عه بباس (خوايان لى رازى بيت) فهرمووى: پيغه مبه رى خوا (ﷺ) فهرموويه تى: (اِنَّ اللّٰهَ تَعَالَى جَوَادٌ يُحِبُّ الْجُودَ)^(۲)

(۱) (صحيح) رواه احمد وابن ماجه والنسائي وصححه الألباني في صحيح الجامع (۲۴۳) .

(۲) (صحيح) رواه البيهقي وصححه الألباني في صحيح الجامع (۱۷۴۴) .

واته: خَواى پَهروهردگار زۆر به خَشندهيه، هه موو شتِيكى چاكي به خَشيوه و داويه تى، وه باوهرداريكى خُوش دهوئيت كه دهست كراوه و دهست بلاوبِيت له خيرو چاكه كاري وبه خَشين له پيناوى خوادا .

سودو نامۆزگارى ئەم فەرمووده يه دا

(۱) به خَشندهيي سيفه تِيكه له سيفه ته جوان و پيروزه كاني پَهروهردگار، وه پيوسته مرؤقى باوهردار به و سيفه ته جوانه خوى برازينيته وه .

(۲) به هوى مال به خَشينه وه ده بيهته خُوشه ويستى خَواى پَهروهردگار، وه هيج گومان يكي تيدا نيهه نه و مال و سامانه ي هه مانه پَهروهردگار پيى به خَشيوين، وه له سه ريشى لي مان ده پرسِيته وه، چون پهي دامان كرده وه و چونيش به خَشيو مانه، جا خُوش به ختى بو نه و كه سه ي بو چاكه كاري مال و سامانه كه ي ده به خَشِيته، چونكه نه وه ي بو دونيا ي بيته سودى نيهه بو دوا روژى، به لام نه وه ي بو پَهروهردگارى بيته و له بهر خاترى نه و بيهه خَشِيته، له روژى دوا ييدا سودى پي ده گه ينيته .

دهيهه: باوهرداريك له نويزى جه ماعه ندا بليته (امين)

هاوه لى خُوشه ويست نه بو موساى نه شعهرى (خَواى لى پازى بيته) فِه رموى: پينغه مبهرى خوا (ﷺ) فِه رمويه تى: (إِذَا صَلَّيْتُمْ فَأَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ ثُمَّ لِيُؤْمِكُمْ أَحَدُكُمْ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا وَإِذَا

قَالَ ﴿عَبْرَ الْمَعْصُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾﴾ فَقُولُوا آمِينَ. يُحِبُّكُمُ اللَّهُ^(۱) وَفِي رَوَايَةٍ يُحِبُّكُمُ اللَّهُ^(۲).

واته: نه‌گه‌ر نو‌یژتان کرد، نه‌وا ریزه‌کانتان ریک بخه‌ن و پاشان با یه‌کیکتان پیش نو‌یژتتان بوبکات، ئینجا نه‌گه‌ر (الله اکبر) ی کرد، نه‌وا ئیوه‌ش (الله اکبر) بکه‌ن، وه نه‌گه‌ر وتی:

﴿عَبْرَ الْمَعْصُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾، نه‌وا ئیوه‌ش بلین: (آمین)، چونکه خوی پهروردگار خوشتانی دهویت، له ریوایه‌تیکی تردا پهروردگار وه لامتان ده‌داته وه .

سودو ناموزگاری لهم فهرمووده‌یه‌دا

(۱) نه‌م فهرمووده‌یه سودی نه‌وه‌ی لی وه‌رده‌گرین که پیویسته له‌سه‌ر مرؤقی باوه‌ردار

نو‌یژه‌کانی به‌جه‌ماعه‌ت نه‌نجام بدات له مزگه‌وتدا له‌گه‌ل باوه‌رداراندا

(۲) ده‌بی‌ت له‌کاتی نو‌یژدا ریزه‌کان ریک بخری‌ت و بوشایی له نیوان باوه‌رداراندا نه‌بی‌ت،

وه به‌جوانی بوه‌ستن بۆ نه‌نجامدانی نو‌یژ .

(۳) سودی نه‌وه‌ی لی وه‌رده‌گرین که نابیی پیش ئیمام بکه‌وین له هیچ پوکن و مه‌رج و

سوننه‌تیکی نو‌یژدا، به‌لکو ده‌بی‌ت شوینی بکه‌وین. (۴) فه‌زل و گه‌وره‌یی وتنی: ئامین له

دوای نو‌یژه‌کانه‌وه‌و هوکاریکه بۆ به‌ده‌ست هیئانی خوشه‌ویستی خوی پهروردگار .

(۱) (صحیح) رواه أبو داود وصححه الألبانی فی صحیح الجامع (۶۷۲) .

(۲) رواه مسلم (۹۳۱) .

(۵) له فرموده يه کدا پيغه مبهري خوا (ﷺ) فرمويه تي (۱) جووله که کان حه ساده تان پي دهبن له سه لام کردن و ٺامين کردن تان له دواي ٺيما م (۲) .
هروه ها له فرموده يه کدا فرمويه تي: ٺه گهر ٺيما م وتي:

﴿عَبْرَ الْمَعْصُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا أَصْحَابِ﴾، ٺهوا ٺيوهش بلين: ٺامين، چونکه به پاستي هه رکه سيک ٺامين کردنه که ي له گهل ٺاميني مه لائیکه ته کاندا يه ک بگريت، ٺهوا خواي په روه ردگار له گونا هو تاوانه کاني پيشووي خوش ده بيت (۳) .

يانزه يه م: باوه رداريک دنيا نه ويست بيت

هاوه لي خوشه ويست سه هلي کوري سه عد (خواي لي رازي بيت) فرموي: پياويک هات بولا ي پيغه مبهري خوا (ﷺ) وتي: کاريکم پي نشان بده ٺه گهر ٺه نجامم دا په روه ردگارو خه لکي خوشيان بويم، پيغه مبهري خوا (ﷺ) فرمويه تي: (اَزْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبَّكَ اللَّهُ، وَازْهَدْ فِيمَا فِي أَيْدِي النَّاسِ يُحِبَّكَ النَّاسُ) (۴) .

(۱) (صحيح) رواه احمد وابن ماجه وصححه الألباني في صحيح الجامع (۵۶۱۳) .

(۲) زورتيک له خه لکي توشي هه له دهبن له گهل ٺيما م يان پيش ٺيما م ٺامين ده که ن، بيگومان ٺه ميش هه له يه، چونکه مه لائیکه ت له دواي ٺه وه ي ٺيما م ده ليت ٺامين ٺينجا ٺامين ده که ن.

(۳) رواه البخاري (۷۸۱) ومسلم (۹۴۴-۹۴۵) .

(۴) (صحيح) رواه الطبراني وابن ماجه وصححه الألباني في صحيح الجامع (۹۲۲) وفي الصحيحة (۹۴۴) .

واته: خو بگروه له دنیاو (دنیا نه‌ویست به) خوای په‌روه‌ردگار خوشی ده‌وی، ه‌روه‌ها واز له و شتانه بینه که له به‌رده‌ستی خه‌لکیدایه‌و چاوت له دوی نه‌بیټ، نه‌وا خه‌لکی خوشی ده‌ویټ .

سودو ناموزگاری نه‌م فهرمووده‌یه‌دا .

(۱) نه‌م فهرمووده‌یه هانمان ده‌دات بو په‌وشتیکی جوانی ئیسلام، که نه‌ویش بریتیه له دنیا نه‌ویستی .

(۲) ه‌رکه‌سیک دنیا نه‌ویست بیټ، نه‌وا په‌روه‌ردگار خوشی ده‌ویټ .

(۳) واز هیټان له‌وه‌ی له‌به‌رده‌ستی خه‌لکیدایه‌و په‌یوه‌ندی به‌تووه‌ نییه .

(۴) دنیا نه‌ویستی هوکاره بو به‌ده‌ست هیټانی خوشی و کامه‌رانی له دنیا‌دا، وه له دوارپوژدا .

(۵) مروقی دنیا نه‌ویست پا‌به‌نده به پیغه‌مبهری خاوه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ .

پیشه‌وا ابن‌القیم (په‌حمه‌تی خوای لی بیټ) ده‌فهرموویټ: وازهیټان له دنیا چهند جوړیکه:

❖ وازهیټان له حه‌رامه‌کان، نه‌مه‌یان واجبه .

❖ وازهیټان له شتی گومان لیکراو، نه‌میشیان به پیی گومانه‌که یه، جا نه‌گه‌ر

گومانه‌که زور بوو، نه‌وا وازلی هیټانی واجبه، به‌لام نه‌گه‌ر گومانه‌که کم بوو، نه‌وا واز لی هیټانی سونه‌ته .

❖ وازینان له شتی زیاده‌مه‌سره‌فی .

- ❖ ازهینان له و شتانه‌ی په‌یوه‌ندی به‌وه‌وه نییه، وه‌کو قسه‌کردن و سه‌یر کردن و پرسیارکردن له شتیک په‌یوه‌ندی به‌وه‌وه نه‌بیټ .
- ❖ ازهینان له خه‌لکی .
- ❖ ازهینان له نه‌فس، به‌شیوه‌یه‌که له‌به‌ر په‌زامه‌ندی خوای په‌روه‌ردگار هبچ بایه‌خیک بۆ نه‌فسی خو‌ی دانه‌نیټ .
- ❖ ئینجا له هم‌مویان گه‌وره‌تر، نه‌وه‌یه که واز له هم‌مو شتیک به‌ینیت، جگه‌له خوای په‌روه‌ردگار، هه‌روه‌ها وازبه‌ینیت له هم‌مو نه‌و شتانه‌ی که دوورت ده‌خاته‌وه له خوای په‌روه‌ردگار ^(۱) .

دوانزه‌یه‌م: باوه‌رداریک به‌ته‌ن‌ها خوا به‌رستیت

هاوه‌لی خو‌شه‌ویست ئیمامی علی (خوای لی رازی بیټ) فه‌رمووی: پی‌غه‌مبه‌ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فه‌رموویه‌تی: (لِلَّهِ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ اسْمًا، مِائَةٌ إِلَّا وَاحِدًا، لَا يَحْفَظُهَا أَحَدٌ إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَهُوَ وَثْرٌ يُحِبُّ الْوَثْرَ) ^(۱) .

(۱) بېوانه: په‌رتووی (الفوائد ص ۱۱۸) .

واته: خَوَاي پَهْرُوهرْدگار نه وهدو نَوَ ناوي هه يه، له سه د يه كي كه مه، جا هيچ كه سيك نيه له بهري بكات، ئيلا پَهْرُوهرْدگار ده خاته به هه شته وه، وه پَهْرُوهرْدگار تاكو ته نها يه و نه وانه ي خوش ده ويْت كه به ته نهايي ده ي پرستن^(۲) واتايه كي تر پَهْرُوهرْدگار تاكو ته نهايه و تاكيشي خوش ده ويْت .

سودو ناموزگاري له م فهرمووده يه دا .

(۱) هر كه سيك ناوه كاني پَهْرُوهرْدگار له بهر بكات، ده چيْت به هه شته وه

(۲) ته نها له بهر كردن و ژماردن هيچ سوديكي نيه، به لكو پيويسته له گه ل له بهر كردنيدا مافه كاني جي به جي بكهيت، به وه ي باوه رت پي هه بيْت و له مانا كه ي شاره زابيت و كاري پي بكهيت و پي بپاريْت وه .

(۳) خَوَاي پَهْرُوهرْدگار تاكو ته نهايه به هه موو ناويكي جوان كه هه يه تي، وه تاكو ته نهايه به هه موو سيفاتيكي ته واوو به رزو گه وره و پيروزو جوان، هه روه ها تاكو ته نهايه به هه موو جوړه كاني پرستن .

تيليني / خَوَاي پَهْرُوهرْدگار جگه له و نه وهدو نَوَ ناوه، ناوي تريشي هه يه .

(۱) رواه البخاري (۶۴۱۰) ومسلم (۶۹۸۵) .

(۲) قال: ابن حجر (أَنَّ الْوَتْرَ يُرَادُ بِهِ التَّوْحِيدُ فَيَكُونُ الْمَعْنَى أَنَّ اللَّهَ فِي ذَاتِهِ وَكَمَالِهِ وَأَفْعَالِهِ وَاحِدٌ وَيُحِبُّ التَّوْحِيدَ) فتح

الباري شرح صحيح البخاري (۲۱۵/۱۸) .

پيشه وانه ووی (په حمه تی خوی لى بيت) ده فهرموويت: زانایان له سهر نه وه يه ك دننگن كه خوی په روه ردگار جگه له و نه و دو نو ناوه ی هیه، وه مه به ست له و فهرمووده يه ش نه وه يه كه هره كه سيك له بهری بكات، نه و ده چيته به هه شته وه^(۱).

هروه ها پيشه وانه ابن القيم (په حمه تی خوی لى بيت) ناوه كانی خوی په روه ردگاری كردووه به سى به شه وه:

به شيكيان په روه ردگار خوی ناوی له خوی ناوه: وه ئاشكرای كردووه هه والى به مه لائيكه ته كان داوه، به لام له كتيبه كه يدا دای به زاندووه.

به شيكيان په روه ردگار له كتيبه كه يدا داييه زاندووه: وه به بنده كانی ناساندووه و بويانی باسكردووه .

به شيكيان په روه ردگار لای خوی دايپوشيووه: وه هيچ كه س نايزانيت له دروستكراوه كانی، چونكه يه كيك له پارانه وه كانی پينغه مبر (ﷺ) نه وه بوو ده يفه رموو: په روه ردگار داوات لى ده كه به هه موو ناويك كه هه ته و خوتت پى ناو ناوه، يان له كتيبه كه تدا داد به زاندووه، يان فيرى يه كيك له دروست كراوه كانت كردووه، يان له عيلمى غه ييدا لای خوت هه لت گرتووه و هيچ كه س نايزانيت جگه له خوت^(۲).

سيانزه يه م: باوه رداريك ليبورده بيت

(۱) بروانه: په رتووكى (شرح صحيح مسلم) (۵/۱۷) .

(۲) بروانه: په رتووكى (بدائع الفوائد) (۱۷۵/۱-۱۷۶) .

هاوه‌لی خوشه‌ویست عه‌بدلّالی کوپی مه‌سعود (خوی لّی پازی بیّت) فه‌رموی:
پیغه‌مبهری خوا (ﷺ) فه‌رمویه‌تی: (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى عَفُوٌّ يُحِبُّ الْعَفْوَ)^(۱) .

واته: خوی پوره‌ردگار لیبوره‌ی بی سنوره، وه بنده‌یه‌کی موسلمان‌ی خوش
دهویت که لیبوره‌بیّت .

سودو ناموزگاری نه‌م فه‌رمووده‌یه‌دا .

(۱) لیبوره‌یی سیفه‌تیکه له سیفه‌ته جوانه کانی خوی پوره‌ردگار.

(۲) خوی پوره‌ردگار زور لیبوره‌یه به‌رامبهر بنده‌کانی، زیاتر له‌وه‌ی که بنده‌کانی
بیری لّی ده‌که‌نه‌وه، نه‌گر چی بنده‌کانی گونا‌ه و هه‌له‌و تاوانه‌کانیان به‌ئنده‌زهی که‌فی
سه‌ر ده‌ریا بیّت، به‌مه‌رجیک ته‌وبه‌ بکه‌ن و بگه‌رینه‌وه بۆلای .

(۳) نه‌و به‌ندانه‌ی که دلّ ره‌ق و پیسکه و چروکن لیبوره‌بیان نییه، خوی پوره‌ردگار
خوشیانی ناویت به‌لکو رقیشی لیئانه .

(۴) خۆپازاندنه‌وه به‌وناوه، نه‌ویش به‌وه ده‌بیّت که مرؤقی موسلمان لیبوردنی هه‌بیّت
به‌رامبهر به‌خه‌لکی، وه نا‌بیّت بیر له تۆله‌ سه‌ندنه‌وه بکاته‌وه .

چوارده‌یه‌م: هه‌ر که‌سیک پشتیوانان (انصار)ی خوش بویت

(۱) (صحیح) رواه أحمد والحاكم، وصححه الألباني في صحيح الجامع (۱۷۷۹) .

هاوه‌لی خوشه‌ویست عوباده‌ی کورپی صامت (خوای لی‌پازی بیټ) فه‌رمووی: پیغه‌مبه‌ری خوا
(ﷺ) فه‌رموویه‌تی: (مَنْ أَحَبَّ الْأَنْصَارَ أَحَبَّهُ اللَّهُ)^(۱) **واته:** هر که سیك پشتیوانان
(أنصار)ی خوش بویت، ئەوا خوای په‌روه‌ردگار ئەو که سه‌ی خوش ده‌ویت .

سودو نامۆزگاری ئەم فه‌رمووده‌یه‌دا .

(۱) ئەنصاریه‌کان ئەوانه‌ بوون که پشتیوانیان له پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) ده‌کردو
یارمه‌تی ده‌ری بوون بۆ سه‌ر خستنی دینه‌که‌ی، وه خوش ویستنیان بۆ پیغه‌مبه‌ری خوا
(ﷺ) به‌شیویه‌که‌ بوو که حه‌زیان ده‌کردو ئاواتیان ده‌خواست به‌ نفسی خویمان و مال و
سامانیان، ببنه‌ قوربانی له‌ پیناوی پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ)، له‌به‌ر ئەوه‌ خوای
په‌روه‌ردگار لییان پازی بوو، وه لییان خوش بوو .

(۲) هر که سیك ئەنصارییه‌کانی خوش بویت، ئەوا خوای په‌روه‌ردگار خوشی ده‌ویت .
(۳) خوش ویستنی ئەنصار له‌ باوه‌رپه‌وه‌یه‌و هر که سیك خوشیانی بویت، ئەوا باوه‌ری
ته‌واو دامه‌زراوه‌، بۆیه‌ پیویسته‌ له‌سه‌ر باوه‌رداران ئەوانیان خوش بوویت و شوینیان
بکه‌ویت به‌ چاکه .

پانزه‌یه‌م: باوه‌رداریك کاره‌کانی به‌ چاک‌ی ئەنجام بدات

(۱) رواه احمد وابن ماجه وصححه الألباني في صحيح الجامع(۵۹۵۳) وفي الصحیحة (۹۹۱).

هاوهلی خۆشه‌ویست کوله‌ییبی کورپی شیهاب (خوای لی پازی بیئت) فه‌رمووی: پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) فه‌رموویه‌تی: (يُحِبُّ اللهُ الْعَامِلَ إِذَا عَمِلَ أَنْ يُحْسِنَ)^(۱) .

واته: خوای په‌روه‌ردگار باوه‌رداریکی خۆش ده‌ویت، نه‌گه‌ر کاریکی نه‌نجامدا (نه‌و کار په‌رستش بیئت، وه‌کو: نو‌یژو پۆژوو گرتن و ه‌ج کردن و ... ه‌تد، یان کاریکی دونیایی بیئت، وه‌کو: دروست کردنی ه‌رشتیک یان چاک کردنه‌وه‌ی)، نه‌وا پی‌ویسته به چاکی و به ریکو پیکی نه‌نجامی بدات .

سودو نامۆزگاری لهم فه‌رمووده‌یه‌دا .

(۱) ه‌ر باوه‌رداریک ویستی کاریکی ه‌ه‌بوو، نه‌وا پی‌ویسته به چاکی نه‌نجامی بدات، به نییه‌تی نه‌وه‌ی سود به خه‌لکی بگه‌یه‌نیئت، ه‌ه‌روه‌ها دل‌سۆز بیئت له‌و کاره‌یدا . چونکه به‌هۆی نه‌وه‌وه ده‌بیته خۆشه‌ویستی خوای په‌روه‌ردگار .

شانزه‌یه‌م: باوه‌رداریک نیوان خه‌لکی ریک بخات و ناشتیان بکاته‌وه

هاوهلی خۆشه‌ویست نه‌بو نه‌یوب (خوای لی پازی بیئت) فه‌رمووی: پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) پیمی فه‌رموو: (أَلَا أَدُلُّكَ عَلَىٰ صَدَقَةٍ يُحِبُّهَا اللهُ وَرَسُولُهُ ؟ تُصَلِّحُ بَيْنَ النَّاسِ إِذَا تَبَاغَضُوا، وَتَفَاسَدُوا)^(۲) .

واته: ئایا خیرو چاکه‌یه‌کت پیی نیشان بده‌م خوای گه‌وره‌و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی (ﷺ) لایان خۆشه‌ویسته و پیان خۆشه‌و ؟

(۱) (حسن) رواه للطبراني في المعجم الكبير وحسنه الألباني في صحيح الجامع (۸۰۳۷) .

(۲) (صحيح) رواه الطبراني وصححه الألباني في صحيح الترغيب والترهيب (۲۸۲۰) .

پیکخستن و ئاشتکردنه وهی نیوان خه لکی، ئه گهر رقو قینیان له یهك بوو یان نیوانیان خراپ بوو .

سودو نامۆزگاری لهم فهرمووده یه دا .

(۱) خۆشه ویستی پیغه مبهری خوا (ﷺ) بۆ هاوهلی خوشه ویست ئه بو ئه یوب (خوای لی پازی بیئت) .

(۲) فهزل و گه ورهیی و پاداشتی چاک سازی و ئاشتکردنه وهی نیوان خه لک، کاریکی واجبه له سه ر موسلمانان .

(۳) ئاشتکردنه وهی نیوان خه لکی خپرو سه ده قه یه .

(۴) پیکخستن و ئاشتکردنه وهی نیوان خه لکی ئه وه نده گه وره یه ئه گهر ئه و که سه ی ده که ویته به ینه وه و خه لکی ئاشت ده کاته وه، درۆش بکات له سه ری نانوسرپیت .

حه فده یه م: باوه رداریک هیمن و له سه ر خۆبیئت

هاوه لی خۆشه ویستی عه بدللی کورپی عه بباس (خوایان لی پازی بیئت) فهرمووی:

پیغه مبهری خوا (ﷺ) به ئه شه جی فهرموو:

(إِنَّ فِيكَ خَصْلَتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ، الْحِلْمُ وَالْأَنَاةُ) (۱) .

واته: به پاستی تۆ دوو ره وشتت تیدایه په روهردگار خوشی دهوین، وه پازیه له سه ریان، ئه وانیش: هیمنی و له سه ر خۆبی و شینه یه .

سودو نامۆزگاری لهم فهرمووده یه دا .

(۱) رواه مسلم (۱۲۶) .

- (۱) گه وره یی و پاداشتی هیمنی و له سهر خویی .
- (۲) هیمنی و له سهر خویی و شینهیی، هۆکاره بۆ به دهست هیئانی خوش ویستنی خوای پەروردهگارو چونه به هه شته که ی .
- (۳) هیمنی و له سهر خویی هۆکاریکه بۆ سهر که وتن به سهر دورژمندا .
- (۴) هیمنی و له سهر خویی هۆکاریکه بۆ به دهست هیئانی خوش ویستنی خه لکی، چونکه هر که سیك له سهر خوییته خه لکی خوشیان دهوئیت .
- (۵) هیمنی و له سهر خویی له خو و رهوشتی پیغه مبه رانه بویه پیویسته مروقی باوه ردار خوی برارینیتته وه به و رهوشته جوانه .

هه زده یه م: باوه رداریک له ترسی خوا فرمیسک به چاویدا بیته خواری

هاوه لی خوشه ویست نه بو ئومامه (خوای لی رازی بیته) فه رموی: پیغه مبه ری خوا (ﷺ) فه رمویه تی: (لَيْسَ شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنَ قَطْرَتَيْنِ قَطْرَةٌ مِنْ دُمُوعٍ فِي خَشْيَةِ اللَّهِ، وَقَطْرَةٌ دَمٍ تُهْرَاقُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) (۱) .

واته: هیچ شتیك نییه خوشه ویستریته له دوو دلۆپه، دلۆپه یه ک فرمیسک له ترسی خوای گه وره هاتبیته خواره وه، هه روه ها دلۆپه یه ک خوین له ریگه ی خوای پەروردهگاردا بریژریته .

سودو ناموزگاری لهم فه رمووده یه دا .

(۱) (صحیح) رواه الترمذی ، وصححه الألبانی فی صحیح الترغیب والترهیب (۱۳۲۶) .

(۱) ترسان له پَهْرَهَرْدِگَارِ پَهْرَسْتَشِيَكِي زُورْ گَهْوَرَهِيه، وه هِيچْ كَهْسِيَكْ نَاتَوَانِيَتِ نَهْجَامِي بَدَاتْ جِگَهْ لَهْ بَاوَهْرِدَارِيَكِي پَاسْتِگُوِي ئِيْمَانْ كَامَلِي دَامَهْزَرَاو، جَا هَهْرَكَهْسِيَكْ لَهْ پَهْرَهَرْدِگَارِ بَتْرَسِيَتِ، نَهْوَا دَهْگَاتْ بَهْ پَهْرَهْزَامَهْنَدِي پَهْرَهَرْدِگَارِ .

(۲) تَرَسِي پَاسْتَهْقِيْنَهْ لَهْ پَهْرَهَرْدِگَارِ نَهْوَهِيهْ كَهْ مَرُوْقْ هَانْ بَدَاتْ بُوْ نَهْجَامَدَانِي كَرْدَهْوَهِي چَاكْ، وه رِيْگَرِيَشِي لِيْ بَكَاتْ لَهْ هَهْمُوو كَرْدَارِيَكِي خِرَآپْ .

(۳) گَهْوَرَهِيِي وَ پَادَاشْتِي خُوْ بَهْخَتْ كَرْدَنُو خُوِيْنِ رِشْتَنْ لَهْ پِيْگَهِي خَوَايِ پَهْرَهَرْدِگَارِ دَا .

نۆزْدَهِيَهْم: بَاوَهْرِدَارِيَكْ فَهْرَهْزَهْكَانْ جِيْ بَهْجِيْ بَكَاتْ

هَاوَهْلِيْ خَوْشَهْوِيَسْتِ نَهْبُو هَوْرَهِيْرَهْ (خَوَايِ لِيْ رَاَزِيْ بِيْتِ) فَهْرَمُوِي: پِيْغَهْمَبَهْرِيْ خَوَا
(فَهْرَمُوِيَهْتِي: (وَمَا تَقَرَّبَ اِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ اَحَبَّ اِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ
(۱)) .

وَآتِه: هِيچْ شَتِيَكْ نِيِيَهْ بَهْ نَهْدَهْكَانَمْ خُوِيْ لَهْ مَنْ پِيْ نَزِيَكْ بَكَاتَهْوَه، لَامْ
خَوْشَهْوِيَسْتَرَبِيْتِ لَهْوَهِيْ كَهْ لَهْ سَهْرِيْمْ فَهْرَهْرَزْ كَرْدُوَه .

سُوْدُو نَامُوْزْگَارِي نَهْمْ فَهْرَمُوُوْدَهِيَهْدَا .

(۱) نَهْجَامَدَانِي عِيْبَادَهْتَهْ فَهْرَهْزَهْكَانْ هُوْكَارَنْ بُوْ بَهْ دَهْسْتْ هِيْئَانِي خَوْشَهْوِيَسْتِي خَوَايِ
پَهْرَهَرْدِگَارُو نَزِيَكْ بُوُوْنَهْوَهْ لِيِي .

(۲) عیبادهت و پەرستشى فەرز خۇشەویستەرە لای خوای پەروردگار لە عیبادهت و پەرستشى سوننەت، واتە: ئەنجامدانى نوێژە فەرزەکان خۇشەویستەرە لای خوای پەروردگار لە شەو نوێژ، وە پۆژووگرتنى مانگی پەمەزان خۇشەویستەرە لە پۆژوو گرتنى شەشەلان و پۆژووی عەرەفە و عاشوراو نۆمینهی حاجیان، ئەمیش لەبەر ئەوەیە کە خوای پەروردگار تەئکیدى لەسەر ئەنجامدانى کردۆتەووە ئەو کەسەشنى خۇش دەوئیت کە بە جوانى ئەنجامیان دەدات .

بەستەم: باوەردارىك سوننەتەکان جى بەجى بکات

هاوئەلى خۇشەویست ئەبو هورەیرە (خوای لى رازى بىت) فەرمووی: پینغەمبەرى خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (فەرموویەتى: (وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ)^۱) .

واتە: بەردەوام بەندەکەم لىم نزیك دەبیتەووە، بەهۆى ئەنجام دانى سوننەتەکانەووە، تاووەکو خۇشم دەوئیت .

سودو نامۆزگارى لەم فەرموودەیدەدا .

(۱) ئەنجامدانى عیبادهت و پەرستشە سوننەتەکان، هۆکارن بۆ نزیك بوونەووە لە خوای پەروردگار ، هەرۆهەها هۆکاریشن بۆ بە دەست هینانى خۇشەویستى

(۱) رواه البخاري (۶۵۰۲) .

پهروهردگار، بويه ههركه سيك پيى خوشه خواى پهروهردگار خوشى بويت، نهوا پيوسته عبادهتي سوننه زور نهجام بدات، له نويژو پوژوو خيرو صهدهقهو هتد.

بيستويه كه م: باوهرداريك به شهرم و عيب داپوشهر بيت

هاوهلى خوشه ويست يه علالى كورپى نوم يه (خواى لى پازى بيت) فه رموى: پيغه مبه رى خوا (وَسَلَّمَ عَلَيْهِ) فه رموى ته: (إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ حَيٌّ سَتِيْرٌ يُحِبُّ الْحَيَاءَ وَالسَّتْرَ)^(١).

واته: به راستى خواى پهروهردگار به شكوو به شهرم و به كه په مه (به جوريك هاوتاي نيه و له هيچ ناچييت)، وه داپوشهرى عيب و گوناوه، ههروه ها به ننده يه كى خوش دهويت كه به شهرم و عيب داپوشهر بيت .

سودو ناموزگارى نه م فه رموده يه دا .

- (١) شهرم و عيب داپوشهر، دوو سيفه تي جوانى خواى پهروهردگار.
- (٢) شهرم كردن له خوو په وشتي پيغه مبه رانه .
- (٣) شهرم كردن به شيكه له نيمان و باوهر، وه مروّف ده پازينيته وه .
- (٤) شهرم هه ر خيرى به دوا دايته و ته نها خيرى پيوه يه .
- (٥) شهرم مروّف له گوناوه و تاوان ده پاريزيْت .
- (٦) شهرم هوكاره بو به ده ست هيئانى په زامه ندى پهروهردگار .

(١) (حسن) رواه أبو داود والنسائي وحسنه الألباني في صحيح الجامع (١٧٥٦) .

(۸) شهرم هۆكاره بۆ به دهست هينانى خُوشه ويستى پِهروهردگار .

(۹) شهرم هۆكاره بۆ به دهستهينانى خُوشه ويستى خه لك .

(۱۰) شهرم هۆكاره بۆ چوونه به هه شت .

بيستو دووهم: باوهرداريك له بهر خوا باوهرداريكى خُوش بوئيت

خِواى پِهروهردگار له فهرموودهى قودسيدا فهرموويه تى: (وَجَبَتْ مَحَبَّتِي
لِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ)^(۱) .

واته: خُوشه ويستى خُوم پيويست و جيگير كردووه بۆ ئه و كه سانهى كه له بهر
من يه كترىان خُوش دهوئيت.

سوودو ناموزگارى لهم فهرمووده يه دا .

(۱) خُوشه ويستى له بهر خاترى خوا هۆكاره بۆ به دهست هينانى خُوشه ويستى
خِواى پِهروهردگار .

(۲) مه لائيكهت داواى ليخُوش بوون بۆ ئه و كه سانه ده كه ن كه له بهر خاترى خوا
يه كترىان خُوش دهوئيت .

(۳) خُوشه ويستى له بهر خاترى خِواى پِهروهردگار هۆكاره بۆ پزگار بوون له
ناپه حه تى قيامه ت .

(۴) خُوشه ويستى له بهر خاترى خِواى پِهروهردگار هۆكاره بۆ ئه وهى
پِهروهردگار خُوشمانى بوئيت .

(۱) (صحيح) رواه احمد والطبراني والحاكم وابن حبان وصححه الألباني في صحيح الجامع (۴۳۳۱) .

(۵) خۆشه ويستى له بهر خاترى خوا نيشانه يه بۆ چيژ وه رگرتن و دامه زراوى باوه پ .

(۶) هيچ موسلمانىك نيهه كه موسلمانىكى خۆش بوئيت له بهر خاترى خَواى پَه روه رَدگار، ئەوا ئەو كه سه رِيزى له خَواى پَه روه رَدگار گرتوه .

(۷) خۆشه ويستى له بهر خاترى خَواى پَه روه رَدگار پاداشتى گه وره و بى سنورى هه يه و له پورژى دواييدا مينبهرى نوريان بۆ هه يه، پيغه مبه ران و شه هيد ه كان خوزگه يان بۆده خوازن .

(۸) خۆشه ويستى له بهر خاترى خوا هۆكاره بۆ چونه به هشت .

بيستو سييه م: باوه ردارىك نامانه ت پاريز بييت

هاوه لى خۆشه ويست عه بدول په حمانى كورپى ئەبو قيراد (خَواى لى رازى بييت) فه رموى: پيغه مبه رى خوا (ﷺ) فه رمويه تى:

(إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ تَعَالَى وَرَسُولُهُ فَأَدُّوا إِذَا اتَّيَمْتُمْ) (۱) .

واته: ئەگه ر پيitan خۆشه و هه ز ده كهن كه خَواى پَه روه رَدگارو پيغه مبه ره كه ي (ﷺ) خۆشى بوين، ئەوا ئەگه ر ئەمانه تيان لا دانان بيگيرينه وه بۆ خاوه نى .

سودو ناموزگارى ئەم فه رمووده يه دا .

(۱) ئەمانه ت پاراستن و گه رانه وه ي بۆ خاوه نى جى به جيكردى فه رمانى پَه روه رَدگار، چونكه فه رمانى پيكر دووين ئەمانه ته كان بيگيرينه وه بۆ خاوه نه كانيان .

(۱) (حسن) رواه الطبراني وحسنه الألباني في صحيح الجامع (۱۴۰۹) .

(۲) په‌روه‌ردگار مه‌دحی نه‌و که‌سانه‌ی کردوه که نه‌مانه‌ت ده‌پاریزن

(۳) هۆکاره بۆ به‌ده‌ست هینانی خوشه‌ویستی خوای په‌روه‌ردگار .

(۴) پاراستنی نه‌مانه‌ت له خوو په‌وشتی پیغه‌مبه‌ری خواجه (ﷺ) .

(۵) هر باوه‌رداریک نه‌مانه‌ت بپاریزیت، نه‌وا ئیمانی ته‌واو دامه‌زراوه .

(۶) پیویسته له‌سه‌ر موسلمانان نه‌مانه‌ت بپاریزین و به وه‌فا بن به‌رامبه‌ر به‌خاوه‌ن

نه‌مانه‌ته‌کان .

بیستو چواره‌م: باوه‌رداریک راستگۆ بیټ

هاوه‌لی خوشه‌ویست عه‌بدول په‌حمانی کورپی نه‌بو قیراد (خوای لی‌پازی بیټ) فه‌رمووی:

پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) فه‌رموویه‌تی:

(إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ تَعَالَى وَرَسُولُهُ... وَاصْدُقُوا إِذَا حَدَّثْتُمْ) (۱) .

واته: نه‌گه‌ر پیتان خوشه‌و حه‌ز ده‌که‌ن که خوای په‌روه‌ردگارو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی (ﷺ)

خوشی بوین، نه‌وا کاتیک قسه‌تان کرد راستگۆبن.

سودو نامۆزگاری نه‌م فه‌رمووده‌یه‌دا .

(۱) راستگۆیی هۆکاره بۆ به‌ده‌سته‌هینانی خوشه‌ویستی په‌روه‌ردگار .

(۲) جی به‌جیکردنی فه‌رمانی خوای په‌روه‌ردگاره، چونکه فه‌رمانی پیکردوین که له‌گه‌ل

راستگۆیاندا بین .

(۳) خوای په‌روه‌ردگار له باوه‌رداری راستگۆ رازییه .

(۱) (حسن) رواه الطبرانی وحسنه الألبانی فی صحیح الجامع (۱۴۰۹) .

(۴) مروقی پاستگو مه دح کراوه له لایه ن خوی پورهردگار .

(۵) پاستگوی هۆکاره بۆ چوونه به ههشت .

(۶) به هوی پاستگوییه وه خیرو به ره که ت ده که ویته ناو رزق و پوزیه وه

(۷) به هوی پاستگوییه وه دل و دهرونی مروق ئارام و ئاسوده ده بیت .

(۸) پاستگوی رینیشاندهره بۆ کاری خیرو چاک و باش .

(۹) مروقی پاستگو دووره له نیشانهی دوو پویی .

بیستو پینجهم: باوهرداریک چاک بیت له گهل دراوسیکهیدا

هاوه لی خوشه ویست عه بدول ره حمانی کورپی ئه بو قیراد (خوی لی پازی بیت) فه رموی:

پیغه مبه ری خوا (وَسَلِّمْ عَلَیْهِ) فه رمویه تی:

(إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ تَعَالَى وَرَسُولُهُ ... وَأَحْسِنُوا جِوَارَ مَنْ جَاوَرَكُمْ) (۱)

واته: ئه گه ر پیتان خوشه که خوی پورهردگارو پیغه مبه ره که ی (وَسَلِّمْ عَلَیْهِ) خوشی بوین، ئه وا

په فتارتان جوان و چاک بیت له گهل دراوسی کانتاندا .

سودو ناموزگاری ئه م فه رمووده یه دا .

(۱) یه کیک له مافه گرنگه کان، بریتیه له مافی دراوسی، وه چاک په فتار کردن

له گهل دراوسیدا پیویسته له سه ره مو که سیک، وه بیگومان له ئاینی پیروزی

ئیسلامدا گرنگی زور دراوه به چاکبوون و په فتاری چاک و باش له گهل دراوسیدا .

(۱) (حسن) رواه الطبرانی وحسنه الألبانی فی صحیح الجامع (۱۴۰۹) .

(۲) چاك پَهفتار كردن له گهَلْ دراوسِيْدَا جِيْ به جيْكردني فِه رمانِي خَوَاي پَه رَوَه رَدگَارَه .

(۳) هُوكَارَه بُوْ به دَه سَتِهِيْنَانِي خُوشَه وَيَسْتِي خَوَاي پَه رَوَه رَدگَارو پِيْغَه مَبَه رَكَه ي (سَلَامَةُ اللهِ عَلَيْهَا) .

(۴) پَهفتاري باش و چاك له گهَلْ دراوسِيْدَا نِيْشَانَه ي تَه وَاوِيْتِي باوَه پَه .

(۳) پَهفتاري باش له گهَلْ دراوسِيْدَا هُوكَارَه بُوْ ژِيَانِيْكِي به خَتَه وَه رَو سَه رَفْرَازِي له دُونِيَادَا .

(۴) پَهفتاري باش و چاك له گهَلْ دراوسِيْدَا به خِيْرَو صَه دَه قَه بُوْ خَاوَه نَه كَه ي دَه نَوَسْرِيْت .

(۶) شَايَه تِي دَانِي دراوسِيْ بُوْ دراوسِيْ لَآي خَوَاي پَه رَوَه رَدگَار قَه بُوْلَه و هَر دَه گِيْرِيْت .

(۷) چاك پَهفتار كردن له گهَلْ دراوسِيْدَا به هَشْت بُوْ خَاوَه نَه كَه ي مَسُوْگَه ر دَه كَات .

(۸) پَهفتاري باش و چاك له گهَلْ دراوسِيْدَا دَه بِيْتَه هُوِي نَآوَه دَانِي مَالَان و تَه مَهَن دَرِيْژِي مَه بَه سَت لَه تَه مَهَن دَرِيْژِي نَه و يَه كَه خَوَاي پَه رَوَه رَدگَار بَه رَه كَه ت دَه خَاتَه نَاو كَارَه كَانِيَه و هَه لَه مَآوَه يَه كِي كَه مَدَا كَارِي گَه و رَه و دَرِيْژ خَايَه نَه نَجَام نَه دَات، نَه ك بَه مَانَاي نَه و هِي كَه لَه (لُوح المَحْفُوظ) بُوِي دِيَارِي كَرَاوَه. بَه لُكُو نَه و تَه مَه نَه ي خَوَاي پَه رَوَه رَدگَار پِيِي بَه خُشِيَوَه بَه خُوشِي بَه سَه ر دَه بَات) .

بيستو شه شهم: باوهرداريك له پيناوي خوادا بجهنگيت

هاوهلي خو شه ويست نه بودري غيفاري (خواي لي رازي بيت) فرموي: پيغه مبهري خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمويه تي: (ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمْ اللَّهُ... الرَّجُلُ يَلْقَى الْعَدُوَّ فِي الْفِتْنَةِ فَيَنْصِبُ لَهُمْ نَحْرَهُ حَتَّى يُقْتَلَ أَوْ يُفْتَحَ لِأَصْحَابِهِ) (۱) .

واته: سي جور باوهردار په روهردگار خوشي دهوين ... يه كيک له وانه " پياويک که پووبه پوي دوزمن ده بيته وه له گه ل کومه ليکدا گهردي خوياني بو داده نييت هه تا ده کوژرييت يان هاوړيکاني سه رکه وتن به ده ست ده هينن .

سودو ناموزگاري له م فرموده يده دا .

- (۱) فه زل و گه وره يي خو به ختکردن له پيناوي خواي په روهردگارا .
- (۲) مروفي موسلمان ده بيت نازو چاو نه ترسو به جهرگ بيت به تايبه تي بو سه ر خستني ديني خواي گه وره .
- (۳) موسلمان له کاتي پوو به پوو بوونه وه ي بي باوه راندا يان ده کوژرييت و پله ي به رزي شه هيد ي به ده ست ده هينيت، يان سه ر ده که وييت به سه ر دوزمندا .
- (۴) موسلماني راسته قينه ناو اته خوازي پوو به پوو بوونه وه ي دوزمن نييه، به لام نه گه ر نه گه ر پوو به پوو بووه وه، نه وا دامه زراو ده بيت و پاناکاتو هه ل نايات .

بيستو هه وته م: باوهرداريك له کاتي ماندوييتيدا شه ونويژ بکات

(۱) (صحيح) رواه احمد وصححه الألباني في صحيح الجامع (۳۰۷۴) .

هاوهلى خُوشهويست نه بوذرى غيفارى (خَواى لى رازى بيّت) فهرموى: پيغه مبهرى خوا
 (سَلَّمَ) فهرمويه تى: (ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ... وَالْقَوْمُ يُسَافِرُونَ فَيَطُولُ سَرَاهُمْ حَتَّى يُحِبُّوا أَنْ
 يَمَسُّوا الْأَرْضَ فَيَنْزِلُونَ فَيَتَنَحَّى أَحَدُهُمْ فَيَصَلِّي حَتَّى يُوقِفَهُمْ لِرَحِيلِهِمْ)^(١) .

واته: سى جور له خه لكى خَواى پَهروهردگار خُوشى دهوين ... يه كيك له وانه "
 كاتيك كومه ليك سه فهر ده كهن وشه و پُوشتنيان دريژه ده خايه نيّت تاكو واين لى
 ديّت هه ز ده كهن پى له ولاخه كانيان داگرن و بيدهن له زهوى (بوئه وهى كه ميك
 پشوو بدن و بخه ون له بهر ماندويى)، جا كاتيك كه داده به زن يه كيكيان كه نار
 ده گريّت و ده ست ده كات به نويز كردن بوئه وهى دواتر هاوپريكانى له خه و
 هه لسينيت و بكه ونه پى .

سودو ناموزگارى لهم فهرمووده يه دا .

- (١) شه و نويز هوكاره بو به ده ست هيّنانى خُوشهويستى خَواى پَهروهردگار .
- (٢) شه و نويز هوكاره بو چونه به هه شت .
- (٣) شه و نويز باشترين و خير ترين نويزه له دواى نويزه فه رزه كان .
- (٤) شه و نويز هوكاره بو نزيك بوونه وهيه له خَواى گه وره .
- (٥) پَهروهردگار مه دحى نه و كه سانه ي كردوه كه شه وان جيگا كانيان به جى
 ده هيّلن و هه ل ده ستن بو شه و نويز
- (٦) ده ست گرتن به شه و نويزه وه له داب و نه ريتى پياو چاكانى پيشينه .

(١) (صحيح) رواه احمد وصححه الألباني في صحيح الجامع (٣٠٧٤) .

(۷) شه و نویژ هۆکاره بۆ پئی گری له تاوان و خراپه‌کاری .

(۸) شه و نویژ هۆکاره بۆ سپینه‌ره‌وه‌ی تاوانه‌کان .

بیستوهه‌شته‌م: باوهرداریک ئیمامی حوسینی (خوای لی رازی بیّت)

خۆش بویت

هاوه‌لی خۆشه‌ویست یه‌عالی کوپی موپه (خوای لی رازی بیّت) فه‌رمووی: پیغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) فه‌رموویه‌تی: (حُسَيْنٌ مِنِّي وَأَنَا مِنْ حُسَيْنٍ أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ أَحَبَّ حُسَيْنًا)^(۱) .

واته: حوسین له منه و منیش له حوسینم، هه‌رکه‌سێک حوسینی خۆش بویت، ئه‌وا خوای پوره‌ردگار خۆشی ده‌ویت .

له کوتایدا داواکارم له خوای گه‌وره‌و میه‌ره‌بان بمان گێرپیت له‌و که‌سانه‌ی که خۆشی ده‌وی و لییان رازییه، وه هه‌موو ماندوبوون و تیکۆشانی‌کمان ته‌نها له‌به‌ر زاتی خوای بیّت و به‌شی نه‌فس و هه‌واو ئاره‌زو و هه‌یج که‌سیکی تیدا نه‌بیّت، هه‌روه‌ها به‌رده‌وامیمان پی ببه‌خشیت له‌سه‌ر رینگا راسته‌که‌ی ئیسلام .

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَيَّ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَالتَّابِعِينَ أَجْمَعِينَ .

گرنگترین سه‌رچاوه‌کان

(۱) (حسن) رواه احمد والترمذي وابن ماجه وابن حبان وحسنه الألباني في صحيح الجامع (۳۱۴۶) .

- (۱) القرآن الكريم .
- (۲) تفسير القرآن العظيم للحافظ أبي الفداء إسماعيل بن كثير (رحمه الله).
- (۳) تيسير الكريم الرحمن في تفسير الكلام المنان، للشيخ عبدالرحمن بن ناصر السعدي (رحمه الله).
- (۴) تفسير الثمين، للشيخ العلامة محمد بن صالح العثيمين (رحمه الله).
- (۵) صحيح البخاري، محمد بن اسماعيل البخاري (رحمه الله).
- (۶) صحيح مسلم، مسلم بن الحجاج النيسابوري (رحمه الله).
- (۷) صحيح سنن أبي داود تحقيق الشيخ العلامة محمد ناصر الدين الألباني (رحمه الله).
- (۸) صحيح سنن الترمذي تحقيق الشيخ العلامة محمد ناصر الدين الألباني (رحمه الله).
- (۹) صحيح سنن ابن ماجه تحقيق الشيخ العلامة محمد ناصر الدين الألباني (رحمه الله).
- (۱۰) صحيح سنن النسائي تحقيق الشيخ العلامة محمد ناصر الدين الألباني (رحمه الله).
- (۱۱) صحيح الجامع الصغير وزيادته للشيخ العلامة محمد ناصر الدين الألباني (رحمه الله).
- (۱۲) صحيح الترغيب والترهيب/ للشيخ العلامة محمد ناصر الدين الألباني (رحمه الله).
- (۱۳) سلسلة الأحاديث الصحيحة، للشيخ العلامة محمد ناصر الدين الألباني (رحمه الله).
- (۱۴) فتح الباري، شرح صحيح البخاري، للإمام ابن حجر العسقلاني (رحمه الله).
- (۱۵) شرح النووي على صحيح مسلم، للإمام يحيى بن شرف الدين النووي (رحمه الله).
- (۱۶) عون المعبود شرح سنن أبي داود للعلامة أبي الطيب شمس الحق آبادي (رحمه الله).
- (۱۷) تحفة الأحمدي بشرح جامع الترمذي، للإمام محمد عبد الرحمن المباركفوري (رحمه الله).
- (۱۸) فيض القدير شرح الجامع الصغير للإمام عبد الرؤوف المناوي (رحمه الله).
- (۱۹) شرح رياض الصالحين للشيخ العلامة محمد بن صالح العثيمين رحمه الله.

ناوهړوك

- ۹..... له قورثاني پيرژدا
- ۹..... باوهرداريك مل کهچو دامهزراو بيټ
- ۱۱..... باوهرداريك تهوبه کارو پاكو خاوين بيټ
- ۱۳..... باوهرداريك بهراستي شويني سوننهت کهوتبيټ
- ۱۶..... باوهرداريك خوپاريرو له خواترس بيټ
- ۱۸..... باوهرداريك چاکه کارو خير خوازيټ
- ۲۱..... باوهرداريك له گوفتارو کرداردا دادپهروهري بيټ
- ۲۳..... باوهرداريك خوگرو بهئارام بيټ
- ۲۶..... باوهرداريك له پيټناوي خوادا بجهنگيټ
- ۲۸..... باوهرداريك پشت به خوا بيهستيټ
- ۳۰..... له فهرمووده راسته کاني پيغه مبهردا (ﷺ)
- ۳۰..... باوهرداريك سودو قازانجي بو خه لکي ههبيټ
- ۳۱..... باوهرداريك راستگو بيټ
- ۳۲..... باوهرداريك پهوشت جوان بيټ
- ۳۴..... باوهرداريك تازاو بههيزو بهتوانا بيټ
- ۳۵..... باوهرداريك له خواترسو دهوله مهنديو ساراوه بيټ
- ۳۶..... باوهرداريك جوانو پاكو خاوين بيټ
- ۳۸..... باوهرداريك نهرمو نيان بيټ
- ۴۰..... باوهرداريك ئاسانکار بيټ
- ۴۲..... باوهرداريك له بهخشيندا دهستکراوهو بيټ
- ۴۳..... باوهرداريك له نوټيژي جماعه تدا بليټ (ټامين)
- ۴۵..... باوهرداريك دونيا نهويست بيټ

- ۴۷..... باوه‌رډاريك به‌ته‌ن‌ها خوا بپه‌رستيت
- ۴۹..... باوه‌رډاريك ليبورده بيت
- ۵۰..... باوه‌رډاريك پشتيوانان(انصار)ی خوش بویت
- ۵۱..... باوه‌رډاريك کاره‌کانی به‌چاکی ته‌نجام بدات
- ۵۲..... باوه‌رډاريك نيوان خه‌لکی رېك بخت و ناشتيان بکاته‌وه
- ۵۳..... باوه‌رډاريك هيمن و له‌سه‌ر خو بيت
- ۵۴..... باوه‌رډاريك له ترسی خوا فرميسك به‌چاويدا بيته خواری
- ۵۵..... باوه‌رډاريك فره‌زه‌کان جي به‌جي بکات
- ۵۶..... باوه‌رډاريك سونه‌ته‌کان جي به‌جي بکات
- ۵۷..... باوه‌رډاريك به‌شه‌رم و عهيب داپوشهر بيت
- ۵۸..... باوه‌رډاريك له‌به‌ر خوا باوه‌رډاريکی خوش بویت
- ۶۰..... باوه‌رډاريك ته‌مانه‌ت پاريز بيت
- ۶۱..... باوه‌رډاريك راستگو بيت
- ۶۲..... باوه‌رډاريك چاك بيت له‌گه‌ل دراوسيكه‌يدا
- ۶۴..... باوه‌رډاريك له پيناوی خوادا بجه‌نگيت
- ۶۵..... باوه‌رډاريك له‌کاتی ماندوي‌تيدا شه‌ونويژ بکات
- ۶۷..... باوه‌رډاريك تيمامی حوسيني خوش بویت
- ۶۸..... سهرچاوه‌کان
- ۶۹..... ناوه‌رډوك

له‌بلاو‌گراو‌ه‌کانی

سایتی فہرمووده

ہہمیشہ راستگویی

www.fermude.com

fermude33@yahoo.com